

Melding for
landsmøteperioden
2023-2025

Innhold

Hilsen fra styreleder	3
Styret i PBL	4
Hilsen fra administrerende direktør	5
Nøkkeltall om PBL og barnehagesektoren	6
PBLs interessepolitiske arbeid i landsmøteperioden	9
Viktig dom om i tingretten om dekning av pensjonsutgifter	14
Hovedoppgjøret 2024	16
PBL Lokallag	18
Medlemsrådgiving i PBL	20
Barnas Verneombud	22
Arbeid for kvalitet og kompetanse	24
PBL Ledernetverk og PBL Eiernetverk	25
Kontroll med kommunenes satsvedtak	26
Medlemsundersøkelsen 2025	27
PBL Lederkonferanse	28
PBL Regnskap	29
PBL Mentor	30
Resultatregnskap og balanse	31
Organisasjonskart	32

Et sterkt og mangfoldig fellesskap

Eirik Husby

styreleder PBL

Kjære PBL-medlemmer!

«PBL er stolt av å være en organisasjon for alle typer private barnehager. Vi mener det tjener alle å kunne stå samlet bak en langsiktig og ansvarlig strategi, bygget på PBLs verdier, til beste for hele fellesskapet og samfunnet som helhet.»

Slik innleder vi ett av kapitlene i styrets forslag til strategiplan for de kommende to år. Med dette avsnittet forsøker styret å sette ord på verdien av å bygge videre på det fellesskapet som er vår organisasjons DNA – det fellesskapet som jeg tror er en bit av forklaringen på at vi har sterkere og mer mangfoldig privat barnehagesektor i Norge enn i våre naboland.

Medlemsbarnehagene i PBL jobber hver dag for å gi barnehagetilbud av høy kvalitet, til beste for barn, foreldre og foresatte, ansatte og samfunnet som helhet. Barnehager som er medlemmer i PBL, har over lang tid løst samfunnsoppdraget til terningkast seks.

For ikke bare er tilbudene mer mangfoldige og minst like gode som de tilbudene kommunale barnehager leverer, med konkurransedyktige vilkår for ansatte og systematisk lavere sykefravær. I tillegg sparer vi det offentlige for milliarder av kroner hvert eneste år.

Dette har sin pris. For parallelt med at vi har blitt en stadig sterkere bidragsyter til AS Norge, er rammevilkårene i sektoren dramatisk svekket. Dette føler veldig mange av medlemsbarnehagene hardt på kroppen hver eneste dag.

Vi er nå midt inne i en tid som er helt avgjørende for sektorens fremtid. Skal vi fortsatt være en viktig del av velferdssamfunnet, må ønsket om besparelser for det offentlige og hensynet til bærekraftig økonomi i barnehagene balanseres langt bedre enn i dag.

Interessepolitisk har de siste to årene vært preget av omfattende høringer og begynnelsen på noe som kan bli et nytt barnehageforlik på tvers av de store blokkene på Stortinget. De to neste årene vil

handle om å jobbe for å få de politiske prosessene i mål, forhåpentligvis med et resultat som sektoren kan leve med og som står seg gjennom skiftende stortingsflertall.

I dette arbeidet bidrar PBL – med vår unike bredde- og dybdekunnskap om sektoren – med fakta og viktige, helhetlige perspektiver overfor de politiske partiene og fagfolkene i staten. Gjennom prosessen så langt har vi opplevd en økt forståelse for sektorens utfordringer og behov. Det betyr på ingen måte at vi er i mål. Men foran årets landsmøte er jeg mer håpefull på vegne av medlemsbarnehagene enn jeg var for to og fire år siden.

Delvis på grunn av de pågående politiske prosessene har PBL de siste to årene hatt mer omfattende reisevirksomhet til medlemsmøter enn kanskje noen gang før. Vi har vært ute på hele fire store medlemsmøteturneer.

Selv har jeg hatt gleden av å delta på mer enn 20 av møtene. Der lar jeg meg stadig fascinere over at store og små barnehager i helt forskjellige kommuner på tvers av landet så åpenbart har mye mer til felles enn det som skiller dem.

Barnehagene er ulike i størrelse og eierskap. Barnehagenes profil, satsingsområder og

organisasjonsform er ulike. Noen er en del av en større sammenslutning av flere barnehager, mens andre driver alene.

Men til felles har medlemsbarnehagene et brennende ønske om å få til enda mer for alle barn. Og til felles har medlemsbarnehagene det samme behovet for forutsigbare og bærekraftige rammevilkår.

Håndtert på en klok måte, er det store mangfoldet og bredden i medlemsmassen en ubetinget styrke. De nevnte ulikhetene gir PBL et unikt utgangspunkt for å jobbe helhetlig og langsiktig. Og ved å favne så bredt som vi gjør, kan medlemsbarnehagene mobilisere så kraftfullt at det virkelig gjør en forskjell.

Nå gleder jeg meg til å se så mange som mulig av dere på PBL Landsmøte 2025, enten dere deltar fysisk eller digitalt.

Landsmøtet er det øverste organet i PBL. Her velges et nytt styre, og her legger medlemsbarnehagene premissene for organisasjonens arbeid i to år fremover.

Dette blir spennende. Jeg ser derfor frem til to dager med hyggelige møteplasser og viktige diskusjoner. Velkommen skal dere være!

Styret i PBL

Styreleder

Eirik Husby

Barnehagenett AS,
Sarpsborg
eirik.husby@pbl.no

Nestleder

Laila Dahle

Mobarn,
laila.dahle@pbl.no

Styremedlem

Torstein Johannessen

Bergheim barnehage SA,
Trondheim
torstein.johannessen@pbl.no

Styremedlem

Kjetil Hopen

Eventus barnehage AS,
Bergen
kjetil.hopen@pbl.no

Styremedlem

Trude Moen Sydtangen

Læringsverkstedet,
Jessheim
trude.sydtangen@pbl.no

Styremedlem

Jennie Furulund

Lundgaardsløkka barnehage,
Lillehammer
jennie.furulund@pbl.no

Styremedlem

Hilde Sofie Hjelseth

Tronvik Gårdsbarnehage AS,
Moss
hilde.hjelseth@pbl.no

1. varamedlem

Mette Bakken

Samvirkebarnehagene,
Fredrikstad
mette.bakken@pbl.no

2. varamedlem

Javaria Tanveer

Mosaik barnehage SA,
Oslo
javaria.tanveer@pbl.no

3. varamedlem

Tanja Håheimsnes

Brakamoen barnehage SA,
Sauda
tanja.haheimsnes@pbl.no

23 styremøter er gjennomført
i landsmøteperioden.

190 saker er behandlet
i landsmøteperioden.

NB! På landsmøtet i 2023 ble Laila Haugen,
Ulna-barnehagene, valgt som nestleder. På grunn
av jobbskifte fratradte hun vervet ved årsskiftet
2024/2025.

På landsmøtet i 2023 ble Paal Christian Bjønnes,
Trondhjems Asylselskap, valgt som 1. varamedlem til
styret. På grunn av jobbskifte fratradte han vervet i
juni 2024.

Det er dere som er PBL

Jørn-Tommy Schjelderup

administrerende direktør PBL

Kjære medlemmer.

Å delta på landsmøtet til PBL er alltid en sterk opplevelse.

Jeg er stolt over å ha muligheten til å jobbe for en organisasjon som har som oppgave å bidra til å øke kvaliteten og verdiskapningen i private barnehager over hele landet. Når jeg møter dere – enten det er i barnehagen, på medlemsmøter eller på andre samlinger – lar jeg meg stadig imponere:

- Over den kraften som medlemsbarnehagene har til å utvikle kvalitet og mangfold i tilbudene til alle barn – selv i krevende tider.
- Over den innsatsen dere legger ned for å kunne støtte ekstra opp under barna som trenger det aller mest – selv når dere føler at det offentlige ikke spiller på lag.

- Over den evnen dere har til å stå stolt og oppreist – selv når den økonomiske forskjellsbehandlingen øker og rammevilkårene setter nattesøvnen på prøve.

Gjennom det dere gjør og dem dere er, inspirerer og motiverer dere meg og mine kolleger til hver dag å gjøre en så god jobb for dere som mulig.

Vi i administrasjonen gjør det vi kan for å støtte og hjelpe dere med hverdagens store og små utfordringer. Vi bygger all vår virksomhet på hva dere, gjennom medlemsdemokratiet, bestemmer at vi skal gjøre. Og sammen blir vi en organisasjon med kraft til å nå felles mål – til beste for barn, foreldre, ansatte, eiere og samfunnet for øvrig.

I PBL har medlemmene gode tradisjoner for å stå opp for seg selv og hverandre. Mange husker nok fortsatt da veldig mange av medlemsbarnehagene stengte dørene en halv dag 19. mai 2009. Slik berget vi lovparagrafen om rett til økonomisk likeverdig behandling.

For ett og et halvt år siden opplevde vi en like viktig mobilisering.

Vi hadde over flere år blitt utsatt for reguleringer og lovforslag som hadde brakt den private delen av barnehagesektoren inn i en eksistensiell krise. Og

da regjeringen høsten 2023 la frem forslag som ville fjernet det nasjonale regelverket for finansiering, som ville svekket forutsigbarheten ytterligere – og i tillegg ville svekket foreldres rett til å velge barnehage for sine barn, gikk alle alarmer.

Medlemsbarnehager og lokallag brettet opp ermene og gjorde en formidabel innsats for å informere «sine» foreldre og «sine» lokalpolitikere om hva som kunne være i ferd med å skje.

Resultatet var en høring med utrolige 3.600 høringssvar – de aller fleste fra private barnehager, barnehageforeldre og kommuner. Motstanden var så sterk og entydig at det fikk regjeringspartiene til å stoppe opp, tenke seg om én gang til – og ta initiativ til samtaler med de andre partiene på Stortinget.

Noen måneder senere la et bredt stortingsflertall frem en barnehageavtale der mange av de mest kontroversielle forslagene fra høringen, var strøket. I stedet ble det fastslått «at private barnehager skal ha forutsigbare rammevilkår og en sunn og bærekraftig økonomi.»

Kampen for en bærekraftig finansiering er ikke over. Mye arbeid gjenstår, og viktige avgjørelser skal tas. Og veldig mange av PBLs medlemsbarnehager er nå i knestående etter flere år med magre tilskudd. Dette er

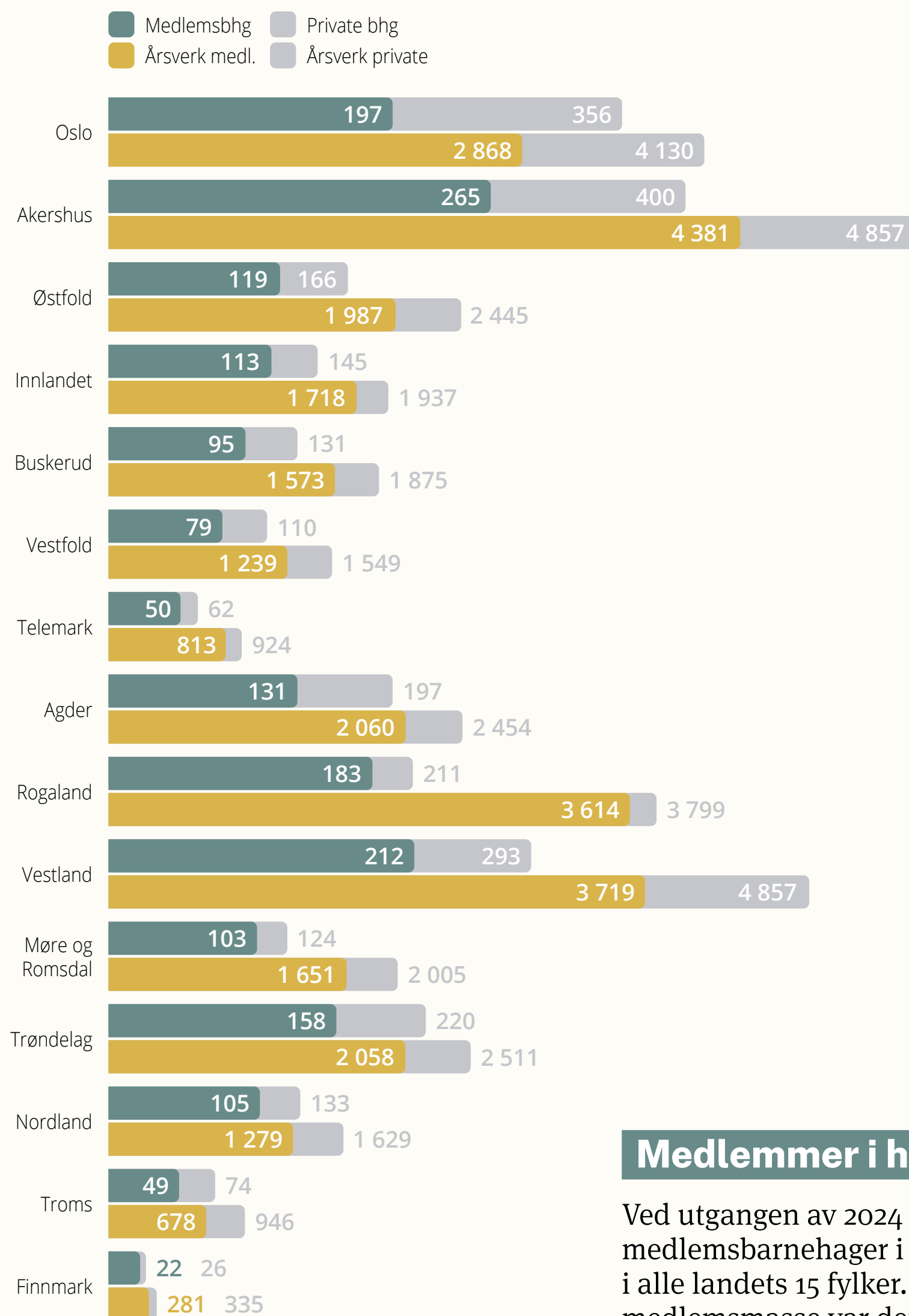
en situasjon som vi i PBL tar på største alvor. Men den politiske prosessen er nå endelig kommet inn på et bedre spor.

Det ville ikke vært mulig uten en stor og samlet organisasjon som PBL. Uten et fruktbart samspill på alle nivåer. Og uten det mandatet dere medlemmer har gitt oss i administrasjonen og styret. Derfor er mitt ønske for den kommende perioden at enda flere private barnehager ser verdien av å være med i vårt fellesskap.

Som jeg skrev innledningsvis, å delta på landsmøtet til PBL er alltid en sterk opplevelse. Det er her vi blir målt på hvordan vi har utført oppdraget vårt de to siste årene – hva vi har lyktes med og hva vi ikke har vært gode nok på. Der er her dere i medlemsbarnehagene sammen bestemmer hva vi skal jobbe med i to år fremover – og hvilke strategiske veivalg som dere mener er riktige for sektoren.

For vi i administrasjonen er strengt tatt bare et verktøy. Det er dere som er PBL.

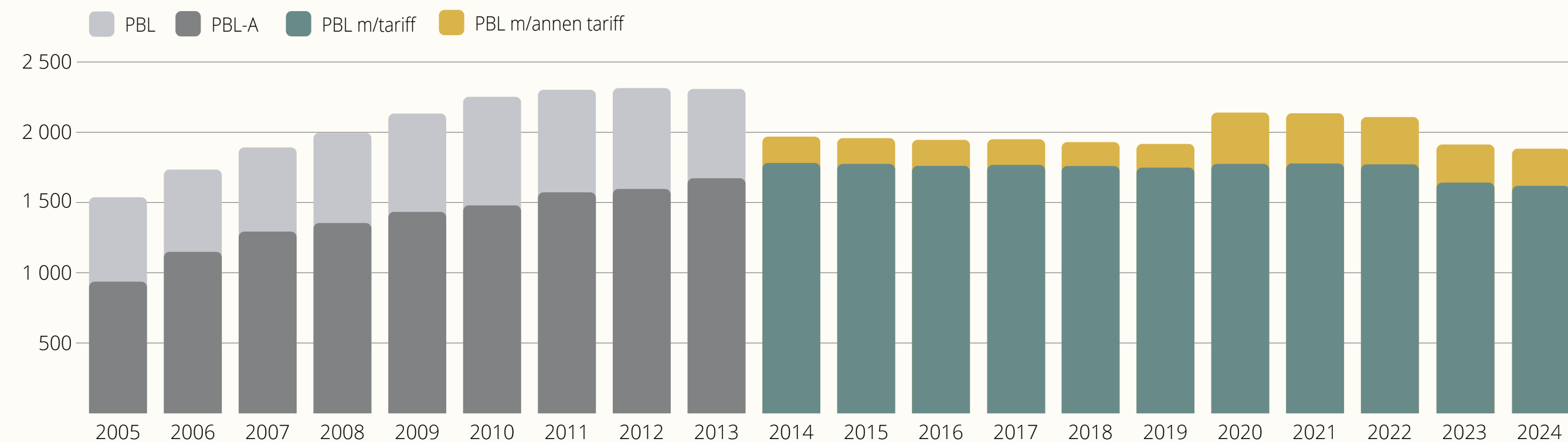
Barnehager over hele landet

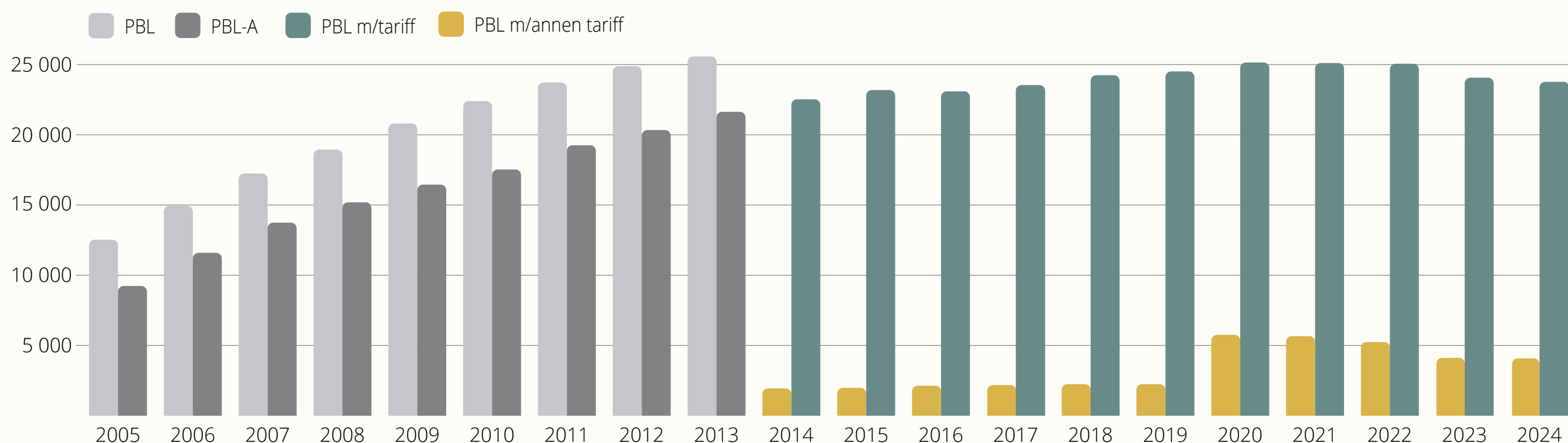
Medlemmer i hele Norge

Ved utgangen av 2024 hadde PBL 1881 medlemsbarnehager i 212 kommuner i alle landets 15 fylker. Størst medlemsmasse var det i Akershus, etterfulgt av Vestland og Oslo.

Medlemsbarnehager

Årsverk i medlemsbarnehager

Barnehager med PBL-medlemskap

I 2023 og 2024, perioden disse statistikkene dekker, er antall medlemsbarnehager gått ned med 225. Omtrent halvparten av nedgangen skyldes utmeldingen til Norlandia (inkludert Kidsa) i januar 2023. En del medlemsbarnehager er blitt kommunale, mens en del andre er blitt nedlagt.

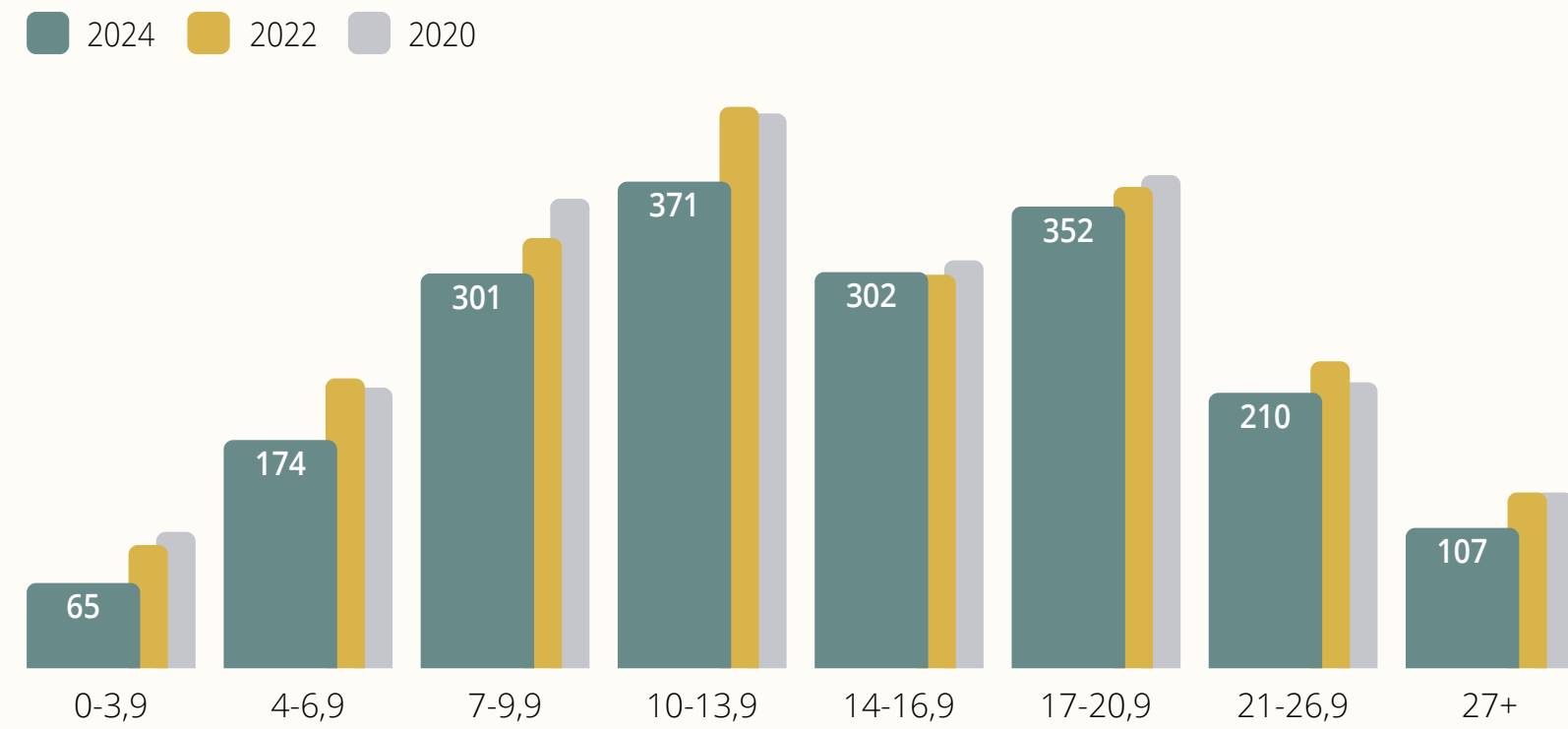
Fra januar 2025 er også FUS utmeldt av PBL, med

180 barnehager. Våren 2025 er antallet medlemsbarnehager i PBL 1689.

Ved utgangen av 2024 sysselsatte medlemsbarnehagene i PBL 27.821 årsverk. Hovedtyngden av de ansatte er omfattet av PBLs

hovedavtale og hovedtariffavtale. De øvrige er omfattet av andre, landsdekkende tariffavtaler. Innsatsen i PBLs medlemsbarnehager utgjorde på dette tidspunktet 80 prosent av årsverkene i private barnehager i Norge.

Størrelse på medlemsbarnehager (ant. årsverk)

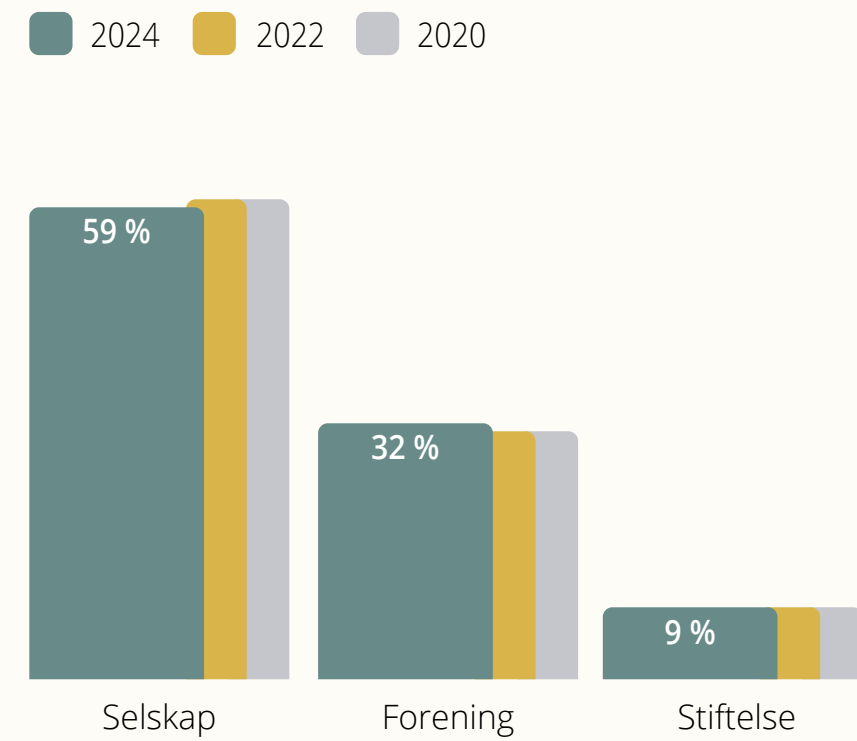

Færre medlemsbarnehager i de fleste størrelser

I 2023 og 2024 er det blitt 76 færre medlemsbarnehager som sysselsetter mindre enn ti årsverk. Men det er også blitt færre medlemsbarnehager med flere ansatte enn dette. Nedgangen

kan hovedsakelig knyttes til tre forhold: Utmelding (Nordlandia inkludert Kidsa), kommunal overtakelse og nedleggelse (ofte begrunnet med svak økonomi).

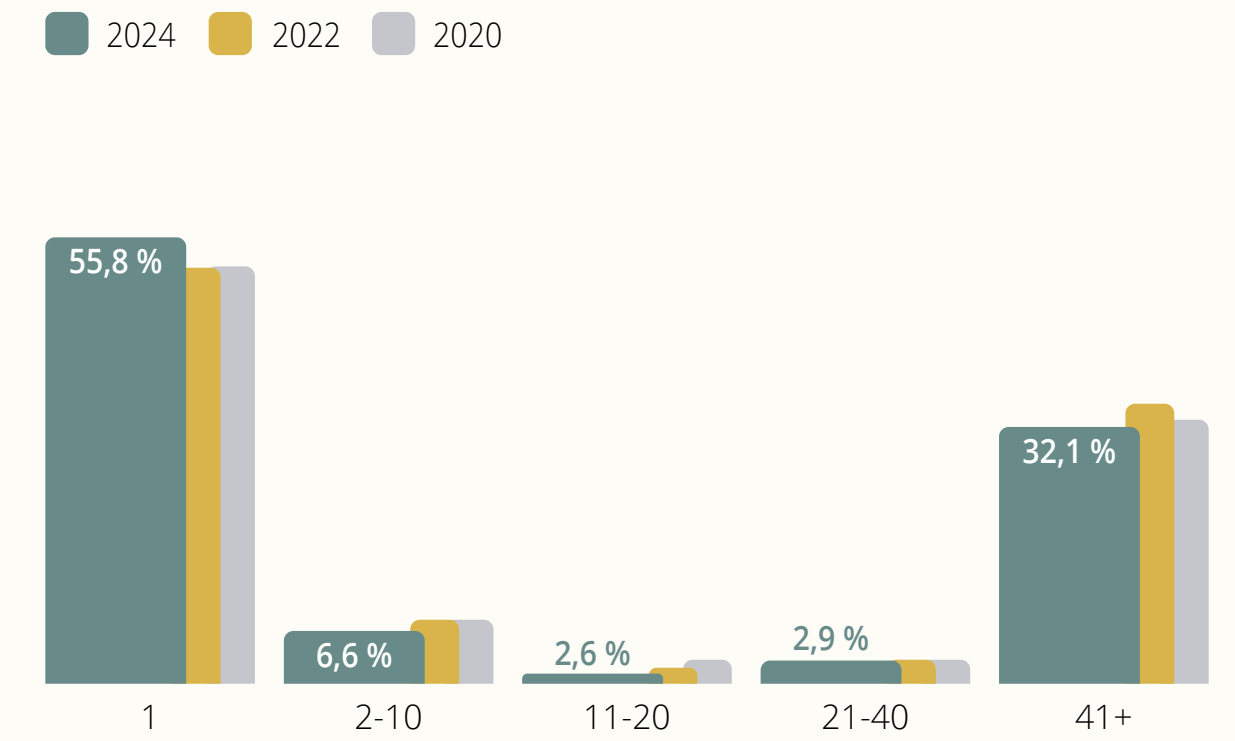
Organisasjonsform medlemsbarnehager

Seks av ti driver som selskap

Medlemsmassen i PBL er variert når det gjelder eierskap og organisasjonsform. Ved utgangen av 2024 var seks av ti organisert som selskaper (aksjeselskaper, enkeltpersonforetak etc). De øvrige er organisert som foreninger (samvirkeforetak etc) og stiftelser. Denne fordelingen har vært stabil over tid.

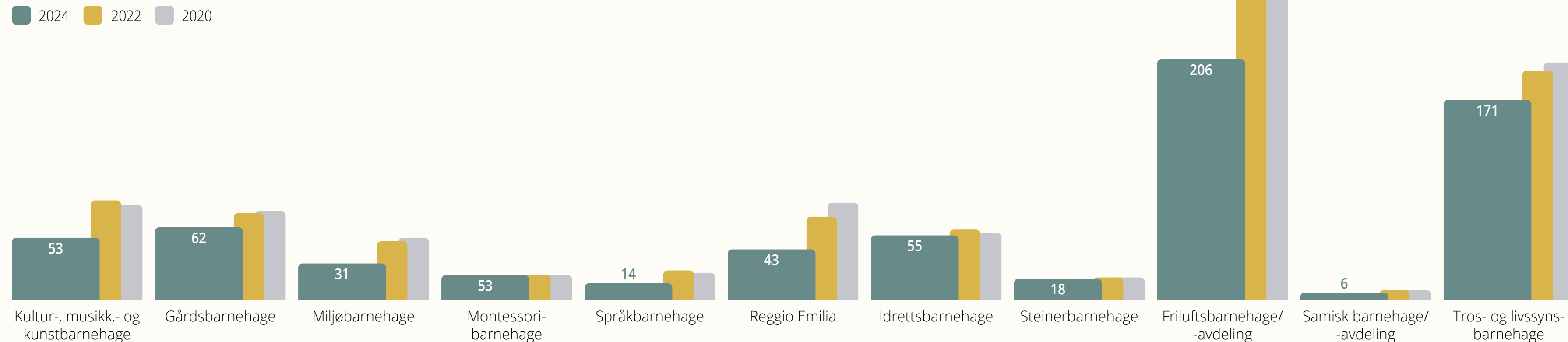
Eierskap medlemsbarnehager

PBL representerer alle eierskap

PBL er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon både for barnehager som driver alene og for større eller mindre konserner. De tidligere omtalte endringene i den totale medlemsmassen påvirker den interne fordelingen av medlemsbarnehager innenfor de ulike gruppene.

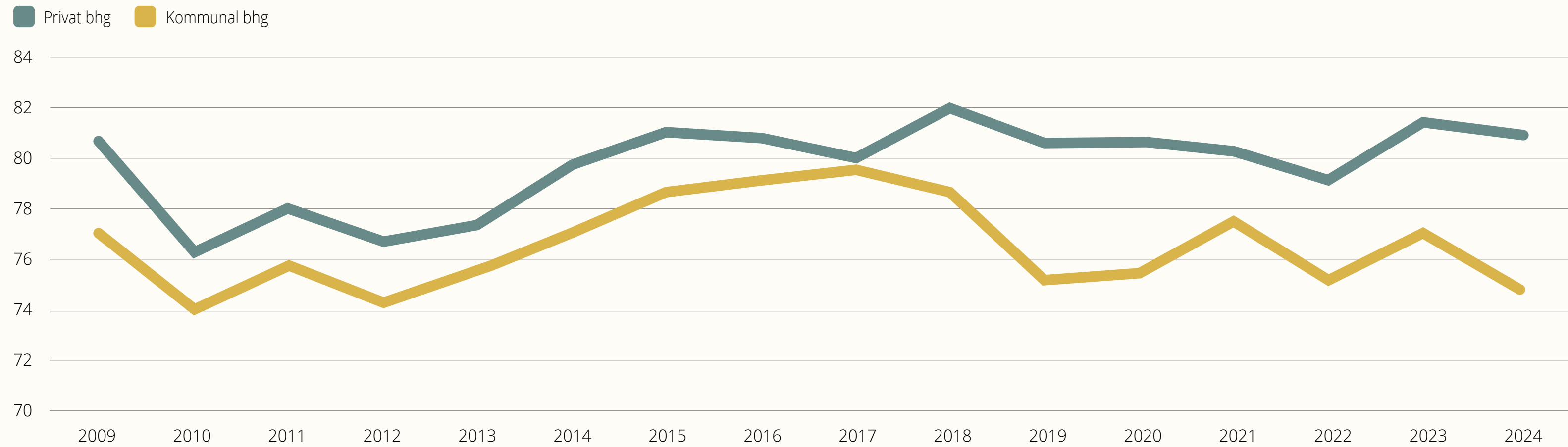
Medlemsbarnehager med registrert profil

Stort mangfold i tilbudene

PBL-barnehagene bidrar både med ulik størrelse, pedagogikk, innhold og eierskap til et stort mangfold av tilbud, til beste for både barn, familier og ansatte. Det store antallet barnehager med registrert profil representerer noe av dette mangfoldet. Den største gruppen barnehager med registrert profil er friluftsbarnhager (eller barnehager med friluftsavdeling) og tros- og livssynsbarnehager.

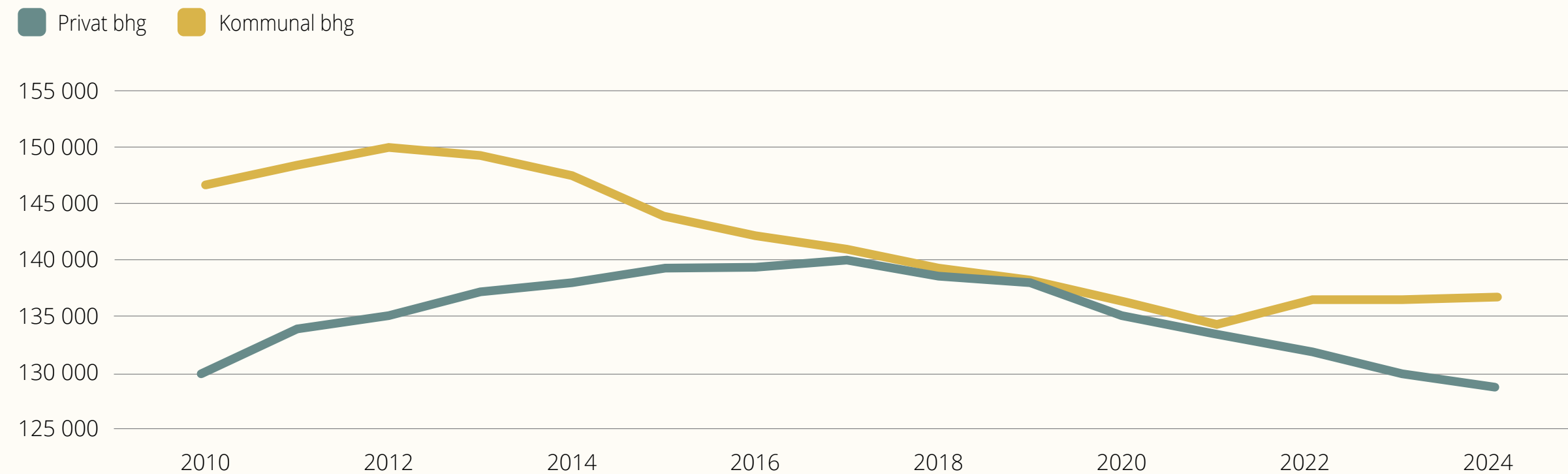
Foreldretilfredshet Epsi

Fornøyde foreldre

Foreldre er jevnt over godt fornøyde med norske barnehager. Og alle kjente foreldreundersøkelser som er publisert siden 2009, viser at foreldre med barn i private barnehager er litt mer fornøyde enn foreldre til barn i kommunale barnehager. Forskjellene, og hva de sier om kvaliteten på tilbudene, skal ikke overvurderes. Men der det er forskjell, går differansen systematisk i de private barnehagenes favør.

Barn i barnehager

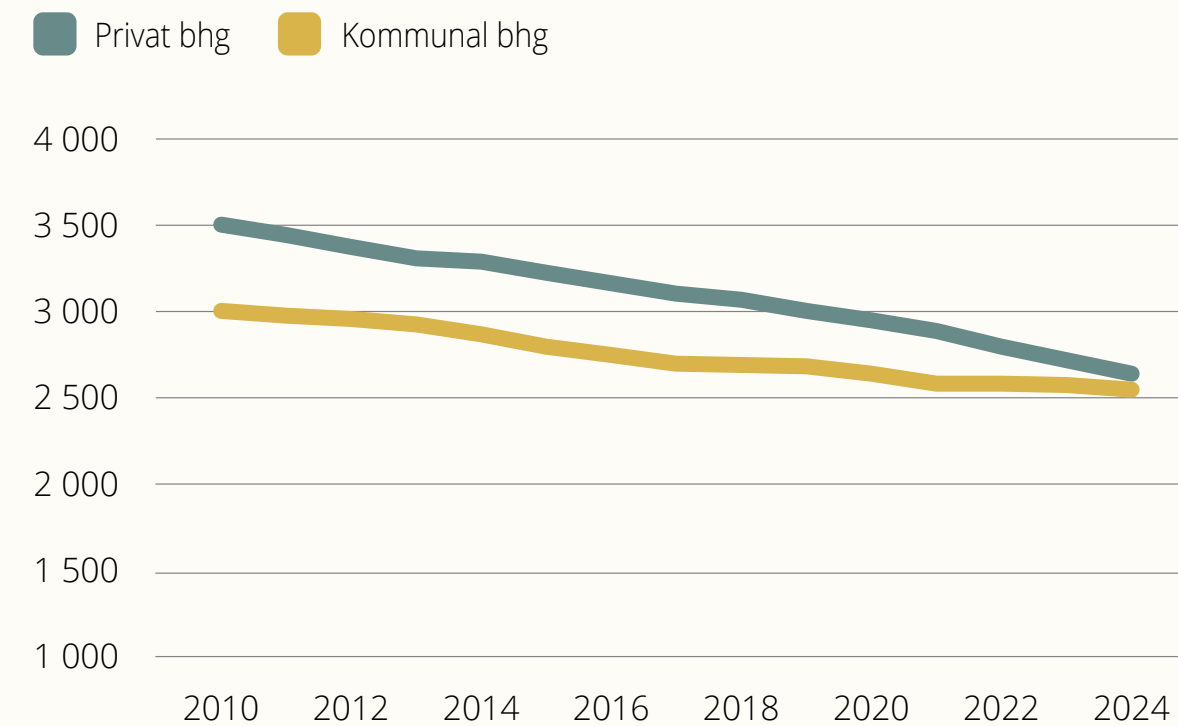

Færre barn i private barnehager

På grunn av lave fødselstall er det færre barn i barnehage nå sammenlignet med for ti år siden. De siste året har barnetallet i sektoren flatet ut. Antallet barn i kommunale barnehager har økt noe, mens nedgangen i antall barn i private barnehager har fortsatt.

Utflatingen i sektoren kan for en stor del knyttes til 3,740 flyktninger fra Ukraina ved utgangen av 2024 gikk i barnehage. 74 prosent av disse gikk i kommunale barnehager. I 2023 og 2024 har antallet barnefødsler igjen økt etter bunnåret 2022. Dette vil mange steder ha noe innvirkning på søkertallene i 2025.

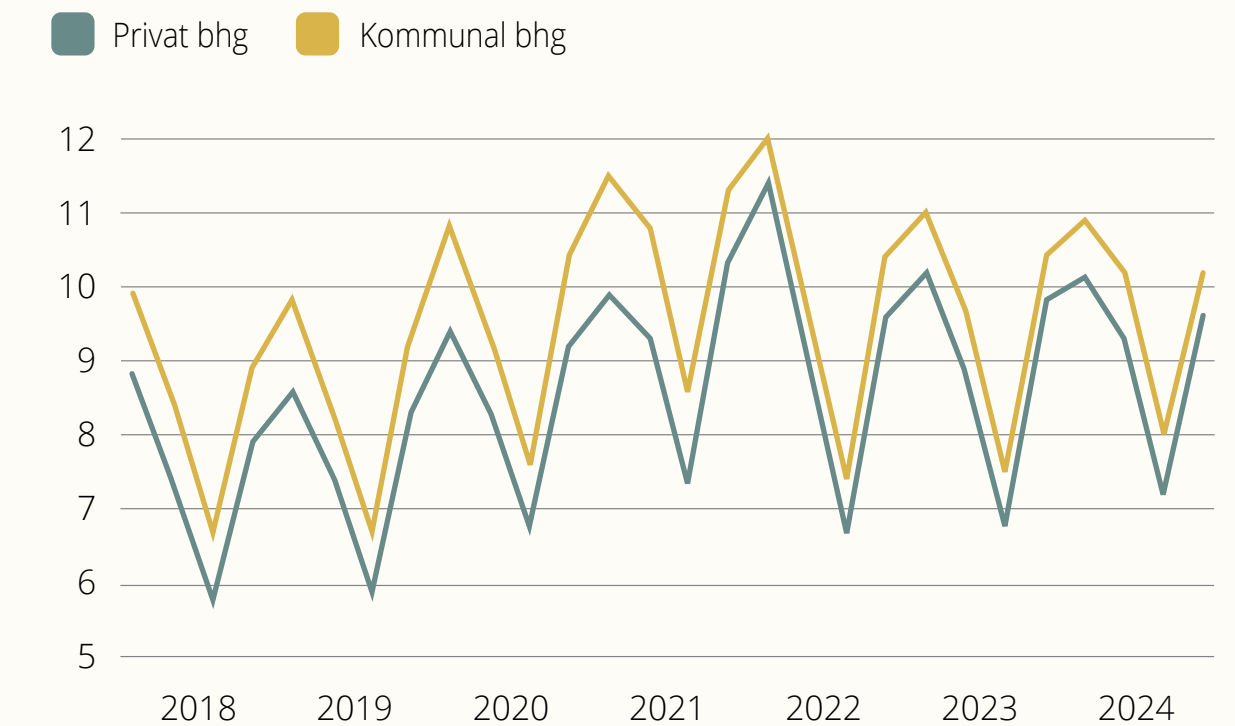
Barnehager

Færre private barnehager

Hvert år blir det færre barnehager i Norge. I landsmøteperioden har private barnehager tatt størstedelen av nedgangen. I 2023 og 2024 er det blitt 154 færre private og 43 færre kommunale barnehager. Inkludert i disse regnestykkene er tidligere private barnehager som er blitt overtatt av sin kommune.

Sykefravær

Private har lavere sykefravær

Private barnehager har siden 2012 hatt systematisk lavere legemeldt sykefravær enn offentlige barnehager. Etter at fraværet har hatt en viss nedgang over flere år, ble det igjen større under covid-19-pandemien. Etter pandemien har sykefraværet igjen stabilisert seg, men på et litt høyere nivå enn før pandemien.

Partiene på Stortinget begynte våren 2024 å forhandle om et mulig nytt barnehageforlik. PBL og KS sitt arbeid i kulissene bidro til å styrke politikernes tro på enighet.

Viktig politisk dreining etter langvarig kamp for bærekraftig finansiering

PBLs langsiktige arbeid for et bærekraftig finansieringssystem er ikke over. Denne landsmøteperioden har det vært merkbart økt politisk vilje til å finne løsninger, noe som langt på vei kan knyttes til en høring med historisk stor oppslutning.

De siste to årene har vi vært vitne til et betydelig skifte i debatten om rammevilkårene for private barnehager.

De siste årene er situasjonen til private barnehager gradvis blitt forverret. Mye av dette kan skrives tilbake til politiske prosesser som mer har vært rettet mot å svekke lønnsomheten i private barnehager

barnehager, enn mot å styrke kvaliteten på tilbudene i sektoren.

- Sommeren 2021 la et partssammensatt utvalg ledet av Knut Storberget frem en rapport med til dels dramatiske forslag til regulering av private barnehager. Blant forslagene til flertallet, var avvikling av retten til økonomisk likeverdig behandling, samt tidsbegrenset rett til tilskudd.

- Høsten 2021 ga Hurdalsplattformen til den nye regjeringen signaler om innstramming i regelverket til private barnehager, samt at kommunepolitikere skulle få mer styring og kontroll med sektoren.
- Høsten 2021 vedtok Stortinget å redusere finansieringen av pensjon i private barnehager med 600 millioner kroner, uten at treffsikkerheten til tilskuddsordningen som helhet var analysert.
- Høsten 2021 ble regjeringen enig med SV om å nedsette et offentlig utvalg som skulle utrede ikke om – men hvordan – kommersiell drift kan utfases i ulike skattefinansierte velferdstjenester.
- I 2022 ble det bestemt at det skulle stilles krav om at hver privat barnehage skulle være et selvstendig rettssubjekt. Dette påførte sektoren ekstrakostnader på mer enn 100 millioner kroner i året.

PBL har gjennom disse prosessene stått fast på helt grunnleggende prinsipper om at likebehandling og forutsigbarhet må ligge til grunn for alle endringer i regelverket. Vi har også vært tydelige på betydningen av bærekraftig finansiering for utvikling av kvalitet og mangfold i barnehagesektoren.

I noen av disse prosessene har PBL stått ganske alene. Men med bakgrunn i strategiplanen, vedtatt på landsmøtet, har PBL stått støtt, både i den offentlige debatten og i møter med politikere og embedsverk. Vi har også underveis opplevd meget høy grad av støtte blant medlemsbarnehagene for våre standpunkter. Dette har vært av uvurderlig verdi.

I strategiplanen for 2023-2025 heter det blant annet:

«Regjeringen har varslet at et forslag til endringer i finansierungsordningen vil bli lagt frem i løpet av 2023. Men signalene som så langt er gitt i offentligheten, gir ingen indikasjoner på at forskjellsbehandlingssystemet vil bli endret til det bedre.

Tvert imot har regjeringen allerede hatt på høring enkeltforslag som ytterligere vil øke forskjellsbehandlingen i sektoren – dersom de skulle bli innført. PBL ser svært alvorlig på dette.

For PBL er likebehandling av barn og barnehager et grunnleggende prinsipp. PBL vil i landsmøteperioden jobbe for:

- Å sikre alle medlemsbarnehager, uavhengig av størrelse, organisasjonsform og eventuell konserntilknytning, forutsetninger for bærekraftig drift.»

«PBL registrerer med stor uro at sterke krefter tar til orde for å la kommunen overkjøre foreldre i deres valg av barnehage og å svekke private barnehagers rett til likebehandling.

Det vil PBL jobbe konstruktivt for at ikke blir omsatt i politiske vedtak. Samtidig vil PBL vurdere rettslige skritt i saker der regelverket utfordrer

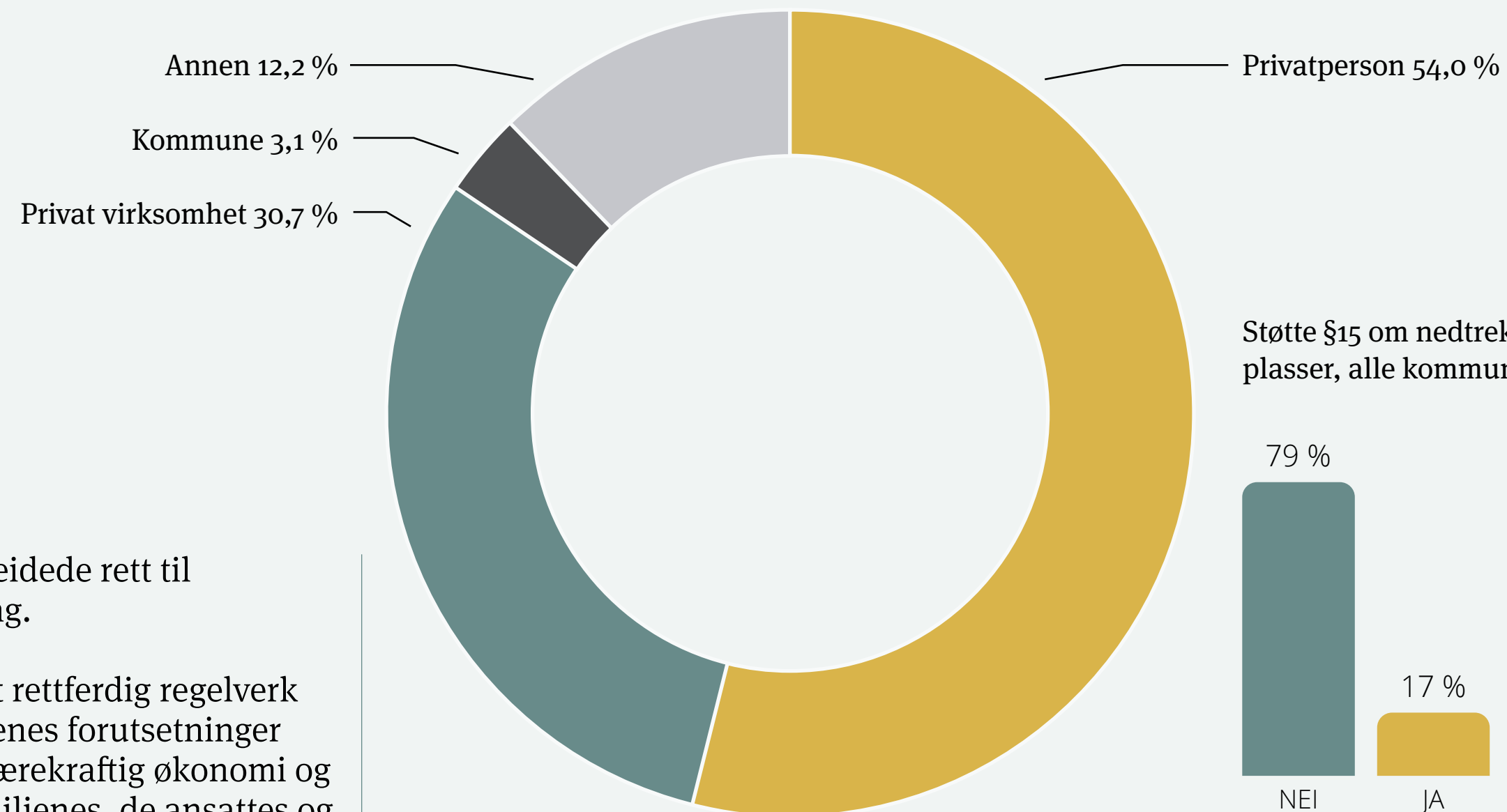
medlemsbarnehagenes opparbeidede rett til forutsigbarhet og likebehandling.

PBL skal være en pådriver for et rettferdig regelverk som styrker medlemsbarnehagenes forutsetninger for kvalitetsmessig utvikling, bærekraftig økonomi og langsiktig drift – til barnas, familienes, de ansattes og samfunnets beste.»

1. november 2023 la regjeringen en rekke forslag til styring og finansiering av private barnehager ut på høring. Høringen bygde i vesentlig grad på anbefalingene fra flertallet i Storberget-utvalget (blant annet KS og fagforeningene). Blant de mest ytterliggående forslagene var å fjerne de nasjonale reglene for økonomisk likeverdig behandling, samt å gi kommunene rett til å redusere antall godkjente plasser i private barnehager, uavhengig av hvilke barnehageplasser familiene ønsket.

For PBL var det åpenbart at noen av forslagene ville ha helt ødeleggende konsekvenser for store deler av den private delen av barnehagesektoren. Dette ville gå ut over tilbudene i barnehager landet rundt.

Det var derfor viktigere enn kanskje noen gang før å synliggjøre konsekvenser, slik at både barnehager, foreldre og kommuner hadde grunnlag for å ta til motmæle.

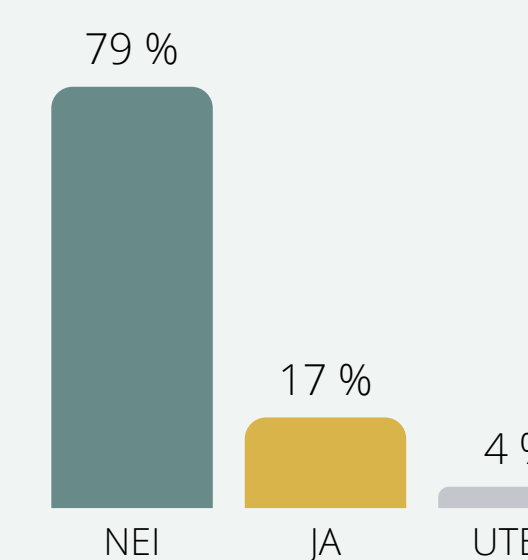
Blant dem som svarte i høringen, var litt over halvparten privatpersoner (eksempelvis foreldre og barnehageansatte). Private barnehager sto for om lag tre av ti høringssvar.

Høringsperioden gikk over tre måneder. I tillegg til at PBL laget et eget høringssvar, drev organisasjonen med omfattende informasjonsarbeid også ut til andre.

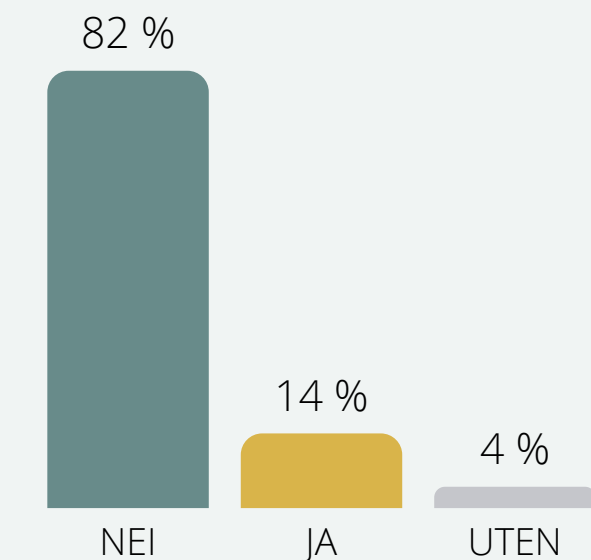
- PBL gjennomførte en medlemsmøteturné i 17 byer der mer enn 900 engasjerte medlemsbarnehager var representert.
- PBL gjennomførte en lang rekke fysiske og digitale møter med politiske partier og andre organisasjoner, både på nasjonalt og lokalt nivå.
- PBL laget informasjonsmaterieell rettet mot foreldre, barnehager og andre med særlige interesser for kvalitet og mangfold i barnehagesektoren.

Høringen ble historisk. Totalt kom det inn litt over 3.600 høringssvar. Dette er det klart største antall høringssvar som er registrert i en sak på utdanningsfeltet her i landet.

Støtte §15 om nedtrekk av plasser, alle kommuner

Støtte §19 om finansiering, alle kommuner

Også blant kommunene som deltok i høringen var det store flertallet enig med PBL på disse to viktige punktene:

Blant privatpersoner og private barnehager var det så godt som unison motstand mot forslagene om kommunalt nedtrekk i private barnehageplasser og avviking av det nasjonale regelverket for finansiering av private barnehager.

Høringen ble også et svært viktig vendepunkt i den politiske debatten om private barnehager. I årene frem mot høringen var mye av den politiske retorikken negativt ladet. Til tross for at private barnehager kunne dokumentere minst like høy kvalitet, systematisk lavere sykefravær og mer fornøyde foreldre – og dette til en lavere kostnad for det offentlige – ble private barnehager i den politiske debatten ofte behandlet som et problem for velferdssamfunnet.

Partiene er enige om at forslaget skal legge til rette for god barnehagedrift, at private barnehager skal ha forutsigbare rammevilkår og en sunn og bærekraftig økonomi.

Fra «Avtale om styring og finansiering av barnehager»

Etter høringen vinteren 2024 ble de mest ytterliggående forslag lagt bort, og debatten dreide seg i større grad mot hvordan private barnehager kan drives med forutsigbarhet og bærekraftige rammebetingelser.

Ettersom PBL fortløpende logget og analyserte høringssvarene etter hvert som de ble publisert på regjeringens nettsider, kunne vi kort tid etter høringsfristen informere omgivelsene – herunder partiene på Stortinget – om viktige funn i høringen.

Derfra gikk det kort tid før stadig flere begynte å snakke om mulighetene for et bredt politisk forlik om den fremtidige barnehagepolitikken. Og selv om regjeringspartiene Ap og Sp kunne søkt mot venstre på Stortinget for å sikre flertall for regjeringens opprinnelige forslag, tok partiene i stedet initiativ til samtaler på tvers av de tradisjonelle blokkene på Stortinget.

Disse samtalene kom uoffisielt i gang våren 2024, og PBL ble tidlig koblet på, blant annet som leverandør av faktakunnskap om barnehagesektoren.

En viktig milepæl i de forberedende forhandlingene var da PBL og KS utarbeidet et felles notat der man skisserte hovedtrekkene i en fremtidig modell for beregning av driftstilskudd for private barnehager. Modellen skulle ivareta likebehandling og forutsigbarhet for de private barnehagene, men også gi kommunene bedre verktøy til å iverksette lokale kvalitetssatsinger ut over de nasjonale minstekravene.

Enigheten mellom PBL og KS på dette punktet var trolig helt avgjørende for at de politiske partiene kunne ha realistiske forventninger om at også de kunne bli enige på tvers av kjente politiske skillelinjer.

I juni 2024 gikk samtlige partier på Stortinget, på en felles pressekonferanse, ut med nyheten om at de jobbet med et mulig nytt barnehageforlik og at samtalene skulle tas opp igjen etter sommerferien.

Også ut over høsten lå PBL tett på forhandlingene om et mulig nytt barnehageforlik. Vi ble holdt fortløpende orientert om hvilke temaer som skulle forhandles om, og ble gitt anledning til å bidra med

noe av sektorkunnskapen som PBL-konsernet sitter på og som ingen andre miljøer har.

Noen av partiene forlot forhandlingsbordet etter hvert i prosessen. Men 14. november la et stort flertall på Stortinget, bestående av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Høyre, Venstre, KrF og Pasientfokus, frem sin «Avtale om styring og finansiering av barnehager.»

Avtalen ble innledet slik: «Partiene er enige om at forslaget skal legge til rette for god barnehagedrift, at private barnehager skal ha forutsigbare rammevilkår og en sunn og bærekraftig økonomi.»

Dagen etter at avtalen ble offentliggjort, sendte regjeringen nye forslag til endringer i lovverket ut på høring, med svarfrist 6. januar 2025.

Mens PBL stilte seg svært positiv til innholdet i barnehageavtalen, var organisasjonen langt mer kritisk til noen av forslagene i høringen.

PBL var aller mest kritisk på to punkter:

1. Forslag om formålsbestemmelse
  - En ny formålsbestemmelse om sektoren kunne virke tilforlatelig, men i realiteten ble private barnehagers lovfestede rett til økonomisk likeverdig behandling, skrevet ut av barnehageloven.
2. Forslag om ny finansiering av pensjonsutgifter for private barnehager
  - Departementet la her frem to alternative modeller ut på høring. Men ingen av dem sikrer private barnehager likeverdig finansiering av likeverdige pensjonsordninger.
  - En tredje modell, som PBL og KS utarbeidet høsten 2024, var ikke tatt med i høringen.

90 prosent av dem som svarte på høringen, ga i likhet med PBL, støtte til Kunnskapsdepartementets forslag om grunntilskudd og tilleggstilskudd ved lokale satsinger. 87 prosent sa nei til begge KDs alternativer for pensjonstilskudd, mens 89 prosent sa nei til forslaget om formålsbestemmelse.

Men ikke helt uventet var antall høringsvar vesentlig lavere (756) enn i høringen året i forveien (3.600).

En lovproposisjon om saken skal etter planen behandles politisk før sommerferien 2025.

Velgerguide for Oslo kommune

Se alle partienes svar

Se hva ditt parti har svart

Kartlegging utført av PBL (Private Barnehagers Landsforbund)

[Les mer om Barnehagevalget.no](https://pbl.no)

I arbeidet med å sette barnehagepolitikk på dagsorden i forbindelse med lokalvalget i 2023, etablerte PBL nettstedet barnehagevalget.no.

Laget velgerguide for 213 kommuner

I arbeidet med å sette barnehagepolitikk på dagsorden i forbindelse med lokalvalget i 2023, etablerte PBL nettstedet barnehagevalget.no.

I strategiplanen for landsmøteperioden 2023-2025 heter det blant annet:

«PBL vil løfte frem det gode arbeidet medlemsbarnehagene gjør, og bidra til at barnehagepolitikken og -debatten handler om å finne løsninger som fremmer kvalitet, mangfold og valgfrihet. Dette innebærer blant annet et aktivt arbeid knyttet til lokalvalget 2023 og stortingsvalget 2025.»

I forbindelse med lokalvalget gjennomførte PBL – i tett samarbeid med PBLs lokallag – lokale barnehagedebatter flere steder i landet. PBL satte dessuten barnehagepolitikk på dagsorden gjennom egne arrangementer under Arendalsuka.

PBL engasjerte konsultentselskapet Menon Economics til å utarbeide en rapport med søkelys på den samfunnsøkonomiske verdien av private barnehager. Konklusjonen i rapporten var at private barnehager gir like god kvalitet, større mangfold og lavere kostnader for samfunnet.

For ytterligere å bygge opp under ønsket om en faktabasert debatt i valgkampen, laget PBL våren 2023 trykksaken Barnehagemonitor 2023 – en 16 siders oppsummering av innholdet på PBLs faktanettsted barnehagemonitor.no. Denne ble markedsført gjennom pbl.no og i PBLs nyhetsbrev, og den ble fortløpende sendt ut til medlemsbarnehager og alle andre som ønsket det.

Alle landsdekkende partier som i dag er representert på Stortinget, og som er i en av de om lag 216 kommunene med private barnehager, ble etter omfattende innhenting av e-postadresser, invitert til å delta i en velgerguide innenfor barnehagepolitikk.

Totalt sendte PBL ut om lag 1.600 e-poster til politiske lokallag. Gjennom denne korrespondansen ble partiene lokalt utfordret til å ta stilling til totalt 13 påstander om barnehagepolitikk.

» Så lenge barnehagetilbudet er godt, spiller det ingen rolle hvem som eier barnehagen.

Blant påstandene politikerne skulle ta stilling til, var:

«Mitt parti vil sikre bedre bemanning i barnehagene i kommunen, og bruke mer av kommunens ressurser på dette.»

«Barnehagen bør, etter medvirkning fra foreldrene, få bestemme hvordan mattilbudet skal være og hva det skal koste.»

«Mitt parti vil jobbe for at alle barn skal få tilbud om barnehageplass etter endt foreldrepermisjon, uansett når på året de er født.»

«Så lenge barnehagetilbudet er godt, spiller det ingen rolle hvem som eier barnehagen.»

«Kommunen skal ikke kunne legge ned private barnehageplasser som foreldrene ønsker å benytte.»

«Kommunale og private barnehager må få like offentlige tilskudd for å kunne tilby konkurransedyktige lønns- og pensjonsvilkår for de ansatte.»

«Konkurransen mellom private og kommunale barnehager bidrar til å gi barna et bedre tilbud i barnehagene.»

På hver av påstandene ble deltakerne bedt om å krysse av for ett av svaralternativene «helt uenig», «uenig», «verken eller», «enig» eller «helt enig».

Partiene kunne i tillegg nyansere svarene sine ved å legge til en kommentar til hver påstand. Dermed hadde politikerne mulighet til både å begrunne

påstandsvalg og eventuelt løfte opp lokale saker der det er aktuelt.

Svarene som kom inn, var egnet til å gi velgere med særlig interesse for barnehagepolitikk kunnskap om hva noen av deres lokale kandidater står for i viktige spørsmål.

Svarene var også egnet som datagrunnlag i lokalpolitiske debatter og for å synliggjøre eventuelle forskjeller i hva partier står for sentralt og på grasrota. Blant annet viste dataene som var hentet inn, at det store flertallet av lokalpolitikere – også de som representerte regjeringspartiene – ikke ønsket det ansvaret for finansiering, regulering og dimensjonering som regjeringen foreslo i sin høring fra november 2023.

Velgerguiden er dessuten et verktøy medlemsbarnehagene og lokallagene kan bruke for oppfølging av partienes lokallag.

PBL har startet arbeidet foran valgkampen 2025 med å invitere til partivise digitale møter med informasjon om private barnehager.

Våren 2025 er PBL dessuten i gang med å utarbeide en ny velgerguide, denne gangen for å kartlegge standpunktene til de ulike partiene i de ulike fylkene frem mot høstens stortingsvalg.

I tillegg vil PBL i samarbeid med lokallag arrangere barnehagedebatter i ni byer i løpet av mai og juni, samt sette barnehagepolitikk på dagsorden under Arendalsuka i august.

I Arendalsuka 2023 samlet PBL politikere fra utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget til debatt om viktige barnehagepolitiske spørsmål. Debatten ble ledet av Trude Teige.

I løpet av valgkampen 2023 arrangerte PBL lokalpolitiske barnehagedebatter flere steder i landet, som her i Sandnes. Debattene ble også strømmet direkte på PBLs Facebook-side.

I forbindelse med valgkampen 2023 trykket PBL opp et hefte med mye av det viktige faktainnholdet fra nettstedet barnehagemonitor.no. Medlemsbarnehagene kunne bestille heftet gratis og bruke det i det lokale informasjonsarbeidet.

Fra rettssaken i Oslo tingrett. Lars Martin Hoff Mikkelsen og Sverre-Mangor Innjord representerte henholdsvis PBL og staten ved Kunnskapsdepartementet. Rettens administrator var Hans Nikolai Førde. Bjørn Kato Winther, leder for PBLs samfunnsøkonomiske avdeling sitter i vitneboksen (med ryggen til).

FOTO: MARIELL TVERRÅ LØKÅS, BARNEHAGE.NO

Styrer Lena Ødemark og styreleder Stine Buer i Prestebakke naturbarnehage, en av barnehagene PBL førte søksmålet på vegne av.

FOTO: MARIELL TVERRÅ LØKÅS, BARNEHAGE.NO

VIKTIG DOM I TINGRETTE:

PBL-barnehager kan ikke holdes utenfor søknadsordningen

PBL og tre medlemsbarnehager vant våren 2024 en viktig rettssak over staten ved Kunnskapsdepartementet om retten til å få dekket pensjonsutgifter etter søknad. Men behandlingen av statens anke er satt på vent, og dommen er derfor ikke rettskraftig.

Private barnehager har etter barnehageloven krav på å bli økonomisk likeverdig behandlet med kommunale barnehager.

Private barnehager som har høyere pensjonsutgifter enn de får i pensjonspåslag gjennom driftstilskuddet, skal kunne få disse utgiftene dekket etter søknad.

Men ettersom det i forskriften heter at denne søknadsordningen bare gjelder barnehager med pensjonsavtale undertegnet før 1. januar 2019, er det reist tvil om barnehager innenfor PBLs tariffområde omfattes av ordningen.

Dette var kjernen i saken da barnehagene Espira Veldetun AS, Espira Solkroken AS og Prestebakke Naturbarnehage SA møtte staten ved Kunnskapsdepartementet i Oslo Tingrett i februar/mars 2024.

PBL ønsker primært å sikre likeverdig og bærekraftig finansiering gjennom konstruktivt interessepolitisk arbeid. Private barnehager bidrar til samfunnet med tjenester av like høy kvalitet og til en lavere kostnad for det offentlige, og vi tror at det i det lange løp vil tjene sektoren å velge dialog foran konfrontasjon. Men noen ganger er det nødvendig å ta sterkere virkemidler i bruk. I strategiplanen for 2023-2025 heter det:

«PBL registrerer med stor uro at sterke krefter tar til orde for å la kommunen overkjøre foreldre i deres valg av barnehage og å svekke private barnehagers rett til likebehandling.

Dette vil PBL jobbe konstruktivt for at ikke blir omsatt i politiske vedtak. Samtidig vil PBL vurdere rettslige skritt i saker der regelverket utfordrer medlemsbarnehagenes opparbeidede rett til forutsigbarhet og likebehandling.»

Spørsmålet om dekning av pensjonsutgifter er blitt særlig aktuelt etter at Stortinget høsten 2021 vedtok å sette ned pensjonspåslaget til private barnehager fra 13 til 10 prosent av lønnsgrunnlaget i de kommunale barnehagene.

Frem til 2021 fikk om lag 90 prosent av barnehagene i PBLs tariffområde dekket sine reelle pensjonskostnader gjennom pensjonspåslaget i driftstilskuddet. I 2024 fikk bare tre av ti det.

PBL krevde i retten at våre medlemsbarnehager skal ha rett til å få sine reelle pensjonsutgifter dekket etter søknad. I Oslo tingrett vant PBL og medlemsbarnehagene en knusende seier over staten.

I dommen kom det klart frem at tidspunktet for når en pensjonsavtale er underskrevet ikke skal ha betydning for om private barnehager skal likebehandles eller ikke.

Retten er tydelig på at «finansieringsforskriften kan supplere og utfylle loven, men ikke gjøre innskrenkninger i den retten som følger av en riktig tolkning av kravet til likebehandling».

«Det fremstår etter dette som klart at uttrykket «likeverdige» ikke kan forstås på annen måte enn at private barnehager har rettskrav på tilskudd som skal sikre at de ikke blir dårligere økonomisk stilt enn kommunale barnehager i tilsvarende situasjon», heter det i dommen.

PBL mente det var gode grunner til at staten burde akseptere dommen. Ikke minst er likeverdig finansiering helt avgjørende dersom private barnehager fortsatt skal kunne tilby likeverdige pensjonsavtaler for sine ansatte. Dette er også noe regjeringen Støre i Hurdalsplattformen har ytret ønsket å kunne stille krav om.

Dommen ble imidlertid anket. Og begrunnet med at den berører noen av de samme problemstillingene som en annen rettssak på barnehagefeltet – tre barnehagekonserners søksmål om gyldigheten av «Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager» – besluttet lagmannsretten å sette behandlingen av PBLs søksmål på vent til etter at det foreligger en rettskraftig dom i den andre saken.

Dermed kan det i verste fall gå flere år før spørsmålet om likeverdig rett til å få dekket faktiske pensjonskostnader kan få en rettslig avklaring. PBL mener denne avgjørelsen er alvorlig, ettersom økonomien i sektoren er så svak at mange barnehager kan måtte kaste kortene dersom de ikke får en avklaring på om de skal få sine reelle pensjonsutgifter dekket etter søknad.

PBL anket derfor avgjørelsen, men denne ble ikke tatt til følge.

I påvente av en ny runde i retten jobber PBL videre langs det politiske sporet for at alle private barnehager skal få en rimelig og likeverdig behandling av det offentlige. Gjennom dette arbeidet har PBL bidratt svært aktivt med innspill i forbindelse med politikernes forhandlinger om barnehageavtalen på Stortinget og mulighetene for et nytt barnehageforlik. Les mer om det i et annet kapittel i denne landsmøtemeldingen.

Advokat Lars-Martin Hoff Mikkelsen og administrerende direktør Jørn-Tommy Schjelderup er sentrale aktører for PBL i pensjonssaken.

” Det fremstår etter dette som klart at uttrykket «likeverdige» ikke kan forstås på annen måte enn at private barnehager har rettskrav på tilskudd som skal sikre at de ikke blir dårligere økonomisk stilt enn kommunale barnehager i tilsvarende situasjon.

Fra dommen i Oslo tingrett

Espen Rokkan, forhandlingssjef og direktør for arbeidsgiveravdelingen i PBL, her fotografert på medlemsmøte i Stavanger foran hovedoppgjøret 2024.

Hovedoppgjøret i havn etter grundige forberedelser

Aldri før har PBL forberedt seg så grundig til et hovedoppgjør, og involvert medlemsbarnehagene like mye, som i 2024. Hovedoppgjøret kom i havn uten konflikt, men AFP-floken er fortsatt ikke løst.

PBL har alltid vært en forkjemper for likeverdige lønns- og pensjonsvilkår i barnehagesektoren. Allerede i 1997 kom PBL til enighet med fagforeningene i sektoren om en tariffavtale som også inkluderte avtale om tjenstepensjon. Siden 2013 har tilknytning til en tariffavtale på nivå med bransjestandard vært en forutsetning for PBL-medlemskapet.

I strategiplanen for perioden 2023-2025 heter det blant annet:

«Skal medlemsbarnehagene være i stand til å konkurrere om de dyktigste medarbeiderne, er de avhengige av å kunne tilby konkurransedyktige lønns- og pensjonsvilkår. PBL skal jobbe for at medlemsbarnehagene, også i fremtiden, skal kunne tilby sine ansatte konkurransedyktige vilkår.»

Dette kan virke helt selvsagt. Men svært utfordrende økonomi, en krevende bemanningssituasjon og en uavklart rettsprosess om dekning av pensjonsutgifter dannet et komplekst bakteppe for hovedoppgjøret 2024.

At vårt tariffområde var rammet av en krevende streik fra 2022-oppgjøret, var også en del av bildet.

Derfor brukte PBL mer tid og mer ressurser enn noen gang før på forberedelsene til hovedoppgjøret i 2024.

Protokollen fra forrige hovedoppgjør

I 2022 endte hovedoppgjøret med streik der uenighet om innføring av ny AFP var det viktigste temaet. Om enigheten som fikk slutt på streiken, heter det i Riksmeklerens møtebok:

«Fellesordningen for AFP innføres når reformert AFP i privat sektor er klar, for årskullene født fra og med 1968. Hvis tidspunkt for innføring av reformert AFP ikke er avklart i løpet av 2024, innføres gjeldende AFP i Fellesordningen 1.1.2025.»

«Partene har et felles ansvar for å gjennomføre forhandlinger og for å ta hensyn til en samlet kostnadsramme for pensjonsordningene i 2024. En ny AFP-ordning krever enighet innenfor en samlet kostnadsramme for pensjonsordningene, og den måten partene velger å organisere overgang fra gammel til ny AFP-ordning på.»

Denne enigheten medførte at AFP skulle og måtte bli et sentralt tema også i 2024.

Rettsprosess om dekning av pensjonskostnader

Spørsmålet om innføring av ny og moderne, men også dyrere AFP, kan ikke omtales uten også å trekke inn det omfattende arbeidet for retten til å få dekket pensjonsutgifter som overstiger sjablongen på ti prosent.

Som følge av at mange av PBLs medlemsbarnehager fikk avslag på søknader om dekning av pensjonskostnader, tok PBL problemstillingen til retten. Dommen fra Oslo Tingrett fra mars 2023 gikk i PBLs favør, men den ble anket av Kunnskapsdepartementet (se side 14-15).

Dermed hadde partene på tidspunktet for hovedoppgjøret ingen rettskraftig dom som kunne sikret PBL-barnehagene nødvendig finansiering til en AFP lik den som fra 2025 er innført i offentlig sektor. Mangelen på avklaring på spørsmålet om dekning av pensjonsutgifter begrenset PBLs muligheter til å forplikte medlemsbarnehagene til den nye ordningen.

Viktig dialog med medlemsbarnehagene

Det er alltid viktig for PBL å få konkrete innspill fra medlemsbarnehagene, og dette gjelder i høyeste grad i tariffarbeidet.

I strategiplanen heter det blant annet at PBL skal jobber for:

- Å gjøre medlemsbarnehagene og deres ansatte kjent med, og enda mer trygge på, lønns- og pensjonsytelsene i PBLs tariffområde.
- Å gjennomføre grundige prosesser for å involvere medlemsbarnehagene enda mer i forbindelse med tariffoppgjørene.

Derfor vektla PBL mer enn noen gang før en grundig medlemsinvolvering i arbeidet frem mot forhandlingene om hovedoppgjøret.

Både gjennom en digital spørreundersøkelse, etablering av en utvidet kompetansegruppe, og gjennom en serie medlemsmøter over store deler av landet, involverte medlemsbarnehagene seg sterkt i forberedelsene til hovedoppgjøret i 2024.

Spørreundersøkelsen blant barnehagene i tariffområdet ga PBL tydelige tilbakemeldinger:

1. Lønnsoppgjøret må sikre at private barnehager har konkurransedyktige lønnsbetingelser sammenlignet med kommunale barnehager.
2. Barnehagen(e)s økonomiske situasjon truer vår evne til å opprettholde gode lønns- og arbeidsvilkår for våre ansatte.

Tilbakemeldingene ble forsterket da PBL i april 2024 besøkte 16 steder, fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør, for å møte medlemsbarnehagene fra vårt tariffområde. Totalt 558 medlemsbarnehager var påmeldt til disse møtene, og vi ønsker enda en gang å takke alle for engasjementet.

Enighet etter konstruktive forhandlinger

Hovedforhandlingene i PBL-oppgjøret startet i Oslo onsdag 30. mai. Det var satt av to dager til forhandlingene. Rundt klokken 17.00 torsdag 31. mai kom partene til enighet om følgende:

- Endringer i minstelønnssetningene som innebærer et økonomisk oppgjør med en ramme på 5,2 prosent, som er på nivå med oppjøret for ansatte i både frontfaget og kommuneoppgjøret. Nye minstelønnssetninger gjelder fra 1. mai 2024.
- Mindre tekstuelle justeringer i Hoved- og Hovedtariffavtalen.
- Partene skal følge opp arbeidet med protokollen om pensjon fra hovedoppgjøret i 2022 – og også jobbe i fellesskap for å sikre at alle barnehager i PBL-området skal få dekket sine faktiske pensjonskostnader.

- Det partene avtalte om pensjon i november 2022 skal implementeres. Dersom det foreligger en rettskraftig dom, eller annen avklaring, som ikke gir full dekning av pensjonskostnader, skal partene forhandle om Hovedtariffavtalens kapittel 2. Når forhandlinger har pågått i 14 dager, kan hver av partene kreve forhandlingene sluttført innen en uke, med mindre partene blir enige om noe annet. Ved en eventuell uenighet bringes interesselisten inn i nærmeste hoved- eller mellomoppgjør.

Ved årsskiftet 2024/2025 er ny AFP ikke innført i PBLs tariffområde.

I siste del av landsmøteperioden har PBL satt i gang en ny anbudskonkurranse på tjenstepensjonsproduktene. Målet med denne prosessen er å gi medlemsbarnehagene de avtalte produktene til en lavere pris.

Ann Mari Milo Lorentzen (Utdanningsforbundet), Anne Green Nilsen (Fagforbundet), Jørn-Tommy Schjelderup (PBL) og Marit Solheim (Delta) ble enige etter to dager med forhandlinger om hovedoppgjøret 2024.

” Derfor vektla PBL mer enn noen gang før en grundig medlemsinvolvering i arbeidet frem mot forhandlingene om hovedoppgjøret.

Gledelig og viktig lokalt engasjement

Det lokale engasjementet i PBLs medlemsbarnehager bidrar til å styrke sektorens arbeid for likeverdig behandling og bærekraftige rammevilkår. I 2023 og 2024 er det kommet 19 nye lokallag i PBL.

De siste årene har det vært en betydelig satsing for å få etablert flere lokallag i PBL. Dette er bra, av flere grunner:

- Ved å stifte lokallag kan PBL-barnehagene få et bedre lokalt samarbeid, som kan styrke arbeidet for best mulig barnehager for barna og forutsigbare rammevilkår for barnehagene.
- Sammen kan PBL-medlemmene være en sterk stemme i utformingen av

barnehagepolitikken lokalt og jobbe løsningsorientert for å sikre et godt samarbeid med kommunen.

- Lokallagene til PBL blir et naturlig kontaktpunkt mellom kommunen og private barnehager i mange typer spørsmål som angår sektoren.
- Lokallagene til PBL vil med tyngde kunne representere sektoren i ulike sammenhenger, og – i samarbeid med PBL sentralt – også bidra i ulike nasjonale prosesser.

Gjennom å delta i lokallag kan barnehager som ønsker det, jobbe lokalt opp mot lokale beslutningstaker i spørsmål som opptar dem.

I siste landsmøteperiode har det vært to store høringer om finansiering og styring av private barnehager. I begge disse har mange engasjerte lokallag jobbet svært aktivt med å nå ut med viktig informasjon i sine nedslagsfelt.

Særlig i høringen fra vinteren 2023-2024 var engasjementet fra lokallag avgjørende for at det kom inn mange og gode høringssvar både fra kommuner, barnehager, ansatte og foreldre.

For PBL er det viktig å legge til rette for opprettelse og drift av lokallag i kommunene der medlemsbarnehagene selv ønsker dette.

” (...) svært viktig at den offentlige debatten om barnehagesektoren ikke føres av alle andre enn dem som faktisk jobber i sektoren.

Selv om veldig mye av den politikken som overordnet styrer barnehagesektoren blir utformet sentralt, har kommunene stor frihet til å utforme lokal barnehagepolitikk som også får konsekvenser for de private barnehagene.

Selv om PBL alltid vil forsøke å bistå den enkelte medlemsbarnehage i lokale saker, vil effekten ofte kunne være større dersom medlemsbarnehagene lokalt også inngår i et lokalt fellesskap.

I 2023 og 2024 har PBL bistått med opprettelsen av 19 lokallag. Ved utgangen av 2024 hadde PBL lokallag i 53 kommuner.

I strategiplanen for landsmøteperioden 2023-2025 heter det at PBL skal jobbe

for å «bistå PBLs lokallag og medlemsbarnehager i arbeidet opp mot lokale myndigheter og kommunestyre for å ivareta deres interesser».

Underveis i landsmøteperioden har PBL gjennomført fysiske samlinger og digitale møter med lokallagene.

I en samling for PBL-lokallag i april 2022 ble det etterlyst mer skolering i, og verktøy for, politisk påvirkning og kommunikasjon. Bakgrunnen er en felles oppfatning av at det er svært viktig at den offentlige debatten om barnehagesektoren ikke føres av alle andre enn dem som faktisk jobber i sektoren.

Som en respons på dette, etablerte PBL i 2023 nettverket «PBL Barnehagestemmer».

Selv om lokallagene og barnehagestemmene i utgangspunktet har litt ulike roller, er det ikke noe skarpt skille mellom arbeidet i disse gruppene.

PBL Barnehagestemmer er en satsing som skal:

- Bidra til å sette barnehagestemmer som ønsker det, bedre i stand til å vise politikere og storsamfunn hvorfor private barnehager er en svært verdifull del av barnehagetilbudet.

- Gi engasjerte deltakerne kunnskap og verktøy som de kan bruke i arbeidet lokalt og nasjonalt.

Rekrutteringen til PBL Barnehagestemmer har i vesentlig grad skjedd i samarbeid med lokallagene. I tillegg inviterte PBL i 2023 inn barnehageledere som allerede har vist et særlig engasjement for å tale sektorens sak i offentligheten.

Totalt deltok om lag 60 «barnehagestemmer» på én av tre oppstartsamlinger i 2023. Senere er arbeidet i PBL Barnehagestemmer i stor grad skjedd gjennom møter på Teams og gjennom digital utveksling av erfaringer.

PBL Trondheim er et av de svært aktive lokallagene til PBL. Her fra et møte med KrFs nestleder og KrFs førstekandidat i Trondheim foran lokalvalget i 2023.

xx

Personlig, rask og trygg medlemsrådgivning er hjertet i PBL

Hvis du som arbeidsgiver, barnehageeier eller daglig leder støter på en problemstilling som du ønsker å drøfte med noen med riktig kunnskap, skal arbeidsgiveravdelingen i PBL aldri være langt unna.

PBL har lang erfaring med at personlig rådgiving øker kvaliteten på tjenestene. PBL jobber kontinuerlig for å styrke den digitale rådgivningen og gjøre de digitale tjenester mer tilgjengelig for medlemsbarnehagene. Men dette skal ikke gå på bekostning av personlig hjelp og service.

PBLs verdier *personlig, bærekraftig og løsningsorientert* er førende for hvordan arbeidsgiveravdelingen skal møte medlemsbarnehager som har spørsmål om ulike sider ved drift av barnehager.

Arbeidsgiveravdelingen i PBL, som består av rådgivere og advokater, består av 16 ansatte. I gjennomsnitt får avdelingen inn nærmere 150 henvendelser hver dag, de fleste på telefon – og de aller fleste fra medlemsbarnehager som ønsker rådgivning om konkrete situasjoner som daglig leder eller eier må ta stilling til.

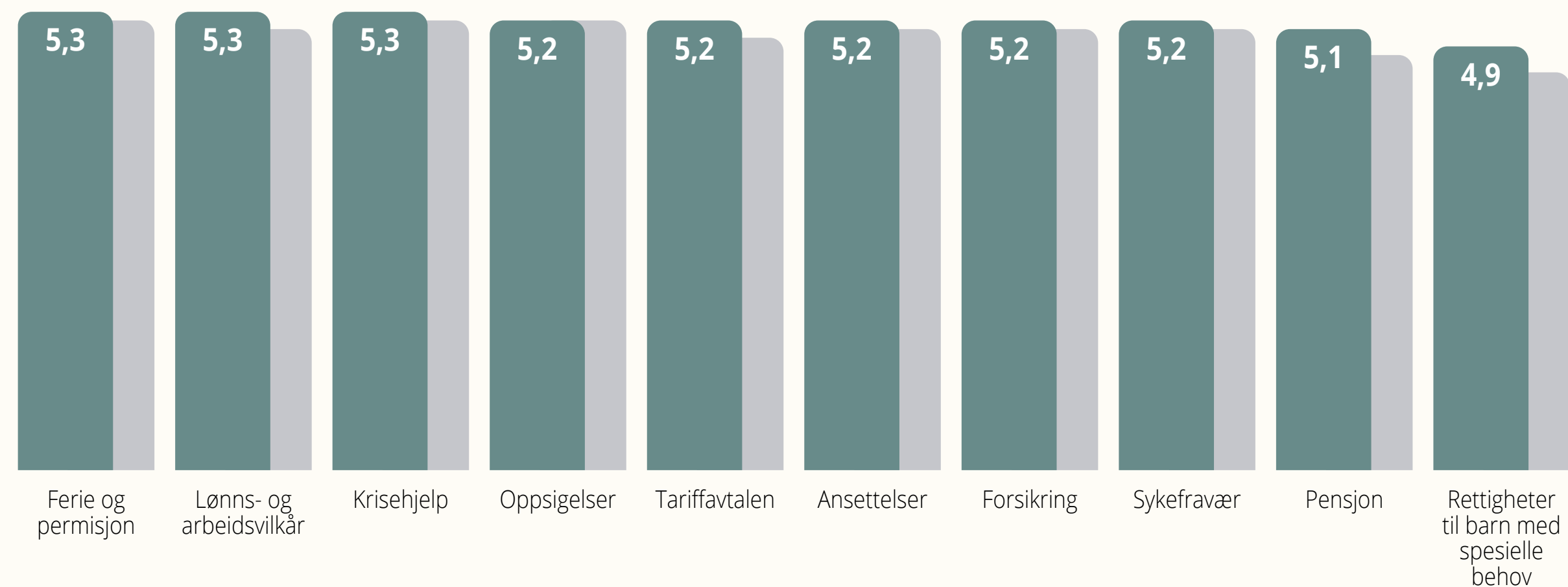
Typiske tema som medlemsbarnehagene ønsker å konferere med PBL er:

- Arbeidstid, herunder plantid
- Ferieavvikling
- Bemanningsnorm, pedagognorm og arealnorm
- Tariffspørsmål
- Lønn, ansiennitet og sykepenger
- Permisjoner og ammefri
- Samarbeidsproblemer med ansatte eller tillitsvalgte
- Forsikring
- Oppsigelsessaker eller nedbemanning
- Tilskudd
- Krisesaker og mediehandling

De siste årene har rådgiverne i tillegg registrert en sterk økning av spørsmål som er knyttet til presset økonomi i barnehagen. Denne økningen har skjedd i takt med at en større andel av de private barnehagene har gått med underskudd og at flere private barnehager har måttet legge ned driften.

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med PBLs hjelp og rådgivning til barnehagen på følgende områder?

SKALA 1-6 ■ 2025 ■ 2023

I januar/februar 2025 gjennomførte PBL en medlemsundersøkelse for å kartlegge graden av fornøydhet med medlemskapet.

På en skala fra 1 til 6 gir medlemsbarnehagene score fra 4,9 til 5,3 for hjelp og rådgivning innenfor ulike kategorier med problemstillinger. Dette er en marginal økning i tilfredshet fra tilsvarende undersøkelse i 2023.

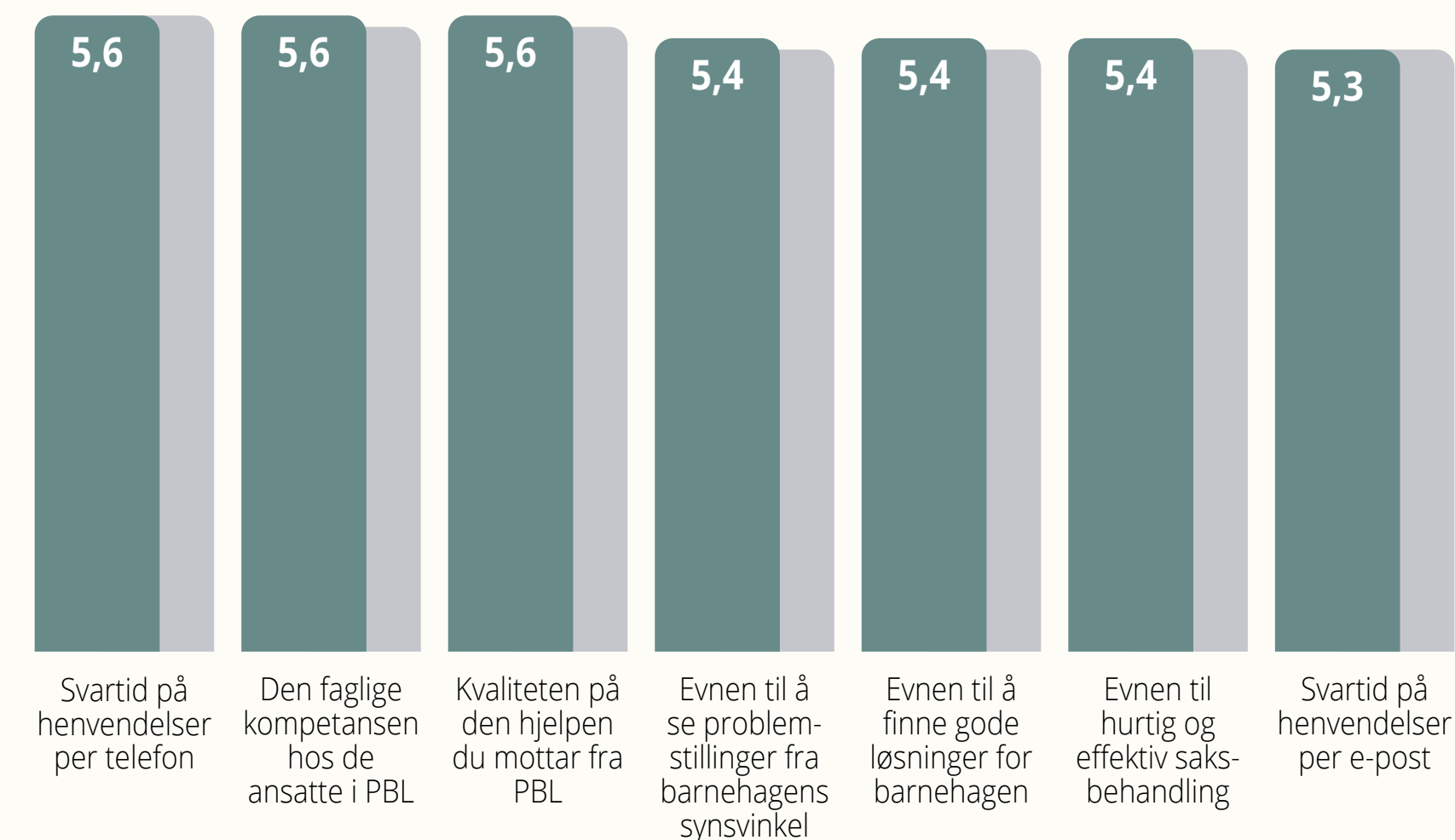
Når det gjelder generell service og kvalitet, gir medlemsbarnehagene arbeidsgiveravdelingen score fra 5,3 til 5,6 på en skala fra 1 til 6. Her er tilfredsheten stabil sammenlignet med forrige medlemsundersøkelse.

I Medlemsundersøkelsen har også mange barnehager benyttet seg av muligheten til å kommentere utfyllende med fritekstsvår. Mange av disse er svært positive.

Men det er også noen i sine svar som gir tydelige innspill av mer kritisk karakter. Dette tar PBL på alvor, og arbeidsgiveravdelingen vil i likhet med resten av organisasjonen jobbe målrettet med å bruke medlemsundersøkelsen for å identifisere forbedringspunkter og styrke tilbudet til medlemsbarnehagene.

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med PBL på følgende områder?

SKALA 1-6 ■ 2025 ■ 2023

” Uansett hva jeg tar kontakt om så får jeg alltid svar. Alltid noen som kan besvare spørsmål. Virker som det er veldig god oversikt over kompetansen i PBL!

” Alltid hyggelig å kontakte dere, føler at dere kjenner meg personlig.

Gode fremskritt i arbeidet med Barnas verneombud

Gjennom satsningen på Barnas verneombud (BVO) jobber PBL for at alle barnehager skal øke sin handlingskompetanse for å kunne se og handle på vegne av sårbare barn.

I tillegg til at PBL er kommet langt med det faglige innholdet, har vi nå fått KS med oss på gjennomføringen av BVO-dagene.

Siden landsmøtet i 2019 har PBL jobbet for at alle landets barnehager kostnadsfritt skal tilbys kompetanseheving på dette området gjennom satsingen Barnas verneombud.

Barnas verneombud (BVO) er et nasjonalt tverrfaglig kunnskapsløft i barnehagene.

BVO har fortsatt å utvikle satsingen med de samme tre kompetanseområdene:

- Omsorgssvikt, vold og overgrep mot barn
- Barnehagemiljø, mobbing og krenkelse
- Barn med behov for spesiell tilrettelegging

I strategiplanen for perioden 2023-2025 heter det:

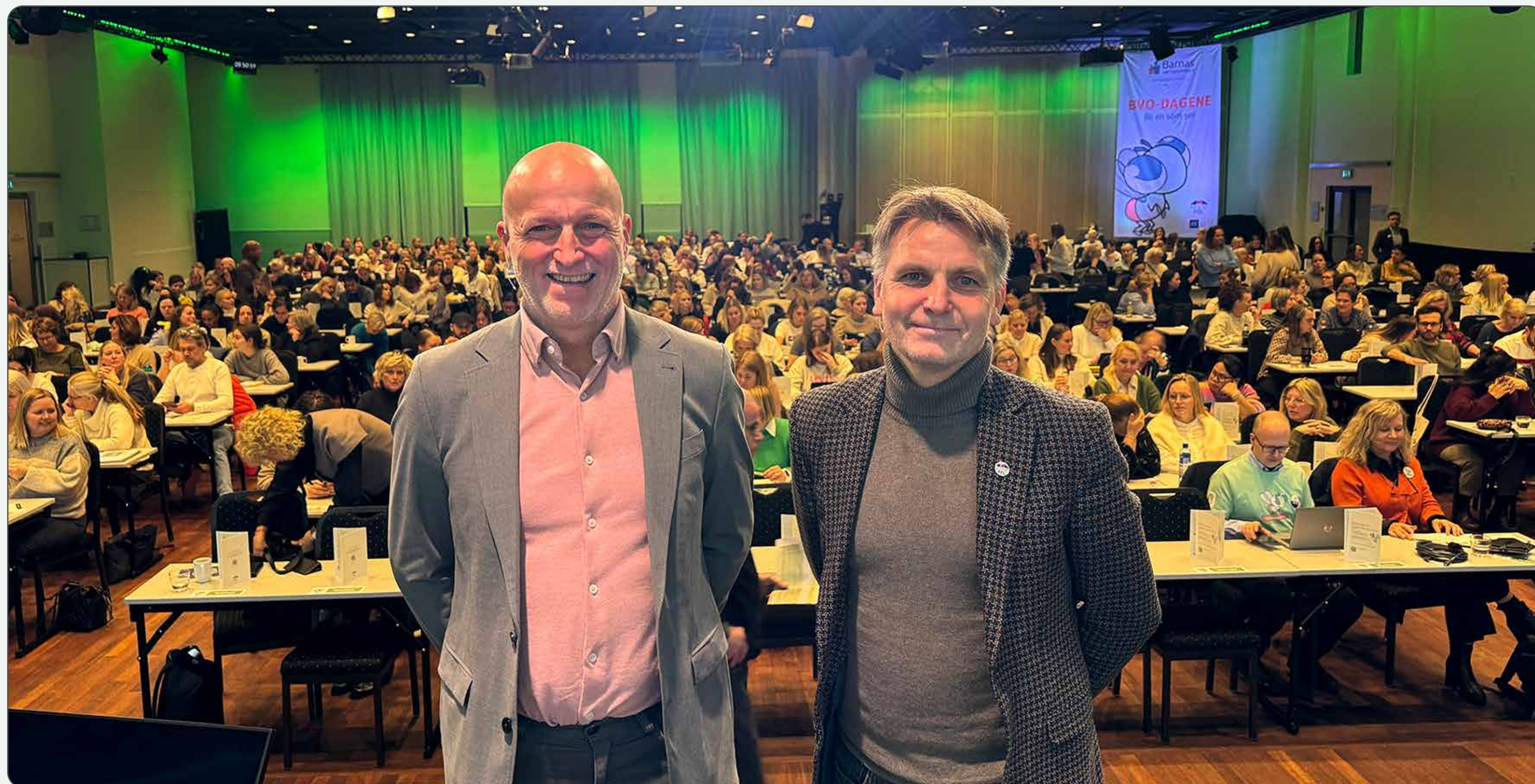
«PBL vil i landsmøteperioden jobbe for (...) Å fullføre utviklingen av alle tre kompetanseområdene i Barnas verneombud.»

I 2023 og 2024 ble kompetanseområdet «Omsorgssvikt vold og overgrep mot barn» ferdigutviklet. Denne delen inneholder nå et omfattende digitalt kurs som er tilgjengelig for alle barnehager i hele landet. Det er blant annet også trykket opp nye opplag av de nyttige og populære samtalekortene om kropp og grenser.

Det er i perioden laget fem nye temafilmer der temaene er foreldresamarbeid, pliktene, sensitive samtaler, barnehagens verdisynd med mulighetenes vindu og toleransevinduet. Det er tatt inn viktige nye perspektiver, blant annet på kultursensitivitet og mangfold.

Det er også laget liten håndbok, «Bli en som ser omsorgssvikt, vold og overgrep i barnehagen». Boken blir trykket våren 2025 og blir etter planen lansert i forbindelse med PBLs landsmøte.

Også på de andre kompetanseområdene innenfor Barnas verneombud er det god fremdrift.

Spesialrådgiver Trond Kalhagen i KS og adm.dir. Jørn-Tommy Schjelderup i PBL deltok på åpningen av BVO-dagene 2024.

Innenfor «Barnehagemiljø, mobbing og krenkelser» og «Barn med behov for spesiell tilrettelegging» er det utviklet nettressurs i samarbeid med Universitetet i Innlandet. Det er dessuten laget flere digitale kurs som ligger ute på PBL Campus.

Evalueringsrapporten etter piloteringen av disse to kompetanseområdene ble ferdig høsten 2024, og viser til gode resultater. Økt kompetanse, endring av, og økt kvalitet på, barnehagenes praksis er noen av funnene.

Mer innhold er under utvikling, med utgangspunkt i resultatene i evalueringsrapporten.

En av satsningene til Barnas verneombud er konferansen BVO-dagene som første gang ble arrangert i november 2022. Konferansen er videreført både i 2023 og 2024, og er – målt i antall deltakere – PBLs største arrangement.

Om lag 700 deltakere har hvert år vært med på BVO-dagene, om lag 500 fysiske deltakere i Oslo kongressenter og resten som digitale deltakere.

Både i 2023 og 2024 var det satt av én konferansedag til temaet omsorgssvikt, vold og overgrep mot barn. Den andre dagen omhandlet andre sider ved Barnas verneombuds satsinger, med mobbing, barnehagemiljø og barn med behov for spesiell tilrettelegging som viktige stikkord.

Evalueringer viser at deltakerne gjennomgående har vært veldig fornøyde med innholdet på konferansene.

Nytt i 2024 var at kommunesektorens organisasjon KS var med som medarrangør på BVO-dagene. Dette

samarbeidet var vellykket og vil videreføres i 2025, og sammen har vi tro på at en felles satsing over tid vil bidra til økt bevissthet om Barnas verneombud, både i private og kommunale barnehager.

I 2025 vil BVO-dagene arrangeres 17. og 18. november. Dette sammenfaller med Verdensdagen for forebygging av vold, overgrep og seksuell utnyttelse av barn, noe som også vil bli markert under konferansen.

Aktiv pådriver for kvalitet og kompetanse

Gjennom satsingen på Barnas verneombud, digitale kurs på PBL Campus og engasjert deltakelse i en rekke grupper og utvalg, ønsker PBL å bidra til utviklingen av kvalitet og kompetanse i barnehagesektoren.

I arbeidet med utvikling av kvalitet og kompetanse i barnehagesektoren, er det viktig at den private delen av sektoren er representert.

En ting er at den private delen av barnehagesektoren har mye kunnskap som kan bidra til å løfte hele sektoren.

I tillegg er det viktig at de private barnehagenes perspektiver ikke glemmes når et arbeid ledet av det offentlige skal føre til utviklingsarbeid i hele feltet.

Som den største og viktigste interesse- og arbeidsgiverorganisasjonen for private barnehager, har PBL i løpet av landsmøteperioden tatt en aktiv rolle i en rekke grupper og utvalg som jobber med utviklingen av kvalitet og kompetanse i barnehagesektoren:

Nasjonalt forum for barnehagekvalitet

- En arena der nasjonale myndigheter og organisasjonene i barnehagesektoren møtes til felles dialog og drøfting av sentrale tiltak for å utvikle kvaliteten i barnehagesektoren mot 2030. Arbeidet er ledet av kunnskapsministeren.

Nasjonalt forum for lærerutdanning og profesjonsutvikling

- Arbeid med helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling.
- Rekrutteringsstrategien: Flere lærere i barnehage og skole, strategi for rekruttering til lærerutdanningene og læreryrket 2024-2030.
- Erfaringskonferanse (2023, 2024, 2025).
- Arbeid med Lærerutdanning 2025, Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene.
- PBL deltar i ulike fagseminarer, referansegrupper og innspillsmøter i tilknytning til arbeidet på de ulike områdene som er nevnt.

Utdanningsdirektoratet: Arbeid for kvalitet og kvalitetsutvikling i barnehagesektoren

- Referansegruppe tilskuddsordningene for lokal kompetanseheving i barnehage og grunnopplæring.
- Referansegruppe for arbeidet med å samordne tiltak for inkluderende, trygge og gode barnehage- og skolemiljø.
- Innspillsmøte for kvalitet- og kvalitetsutvikling i barnehager
- Innspillsmøte for nye retningslinjer tilskuddsordningen

Kristine Rishaug Ruus (fagsjef barnehage) og Torstein Johannessen (styremedlem) har representert PBL på erfaringskonferansen til Nasjonalt forum for lærerutdanning og profesjonsutvikling.

Partnerskap mot mobbing (PMM)

- Ledermøte to ganger i året
- Partnermøte fire ganger i året
- Arbeidsgruppe Nasjonale tiltak (Arendalsuka, World Anti Bullying Forum)

Barnas verneombud (BVO)

For PBL er satsningen på Barnas Verneombud et svært viktig bidrag med tanke på kunnskap og handlingskompetanse i barnehagesektoren. Se egen artikkel om Barnas Verneombud et annet sted i denne meldingen. Se egen artikkel om Barnas verneombud på side 22-23 i denne meldingen

PBL Campus

På den digitale plattformen PBL Campus leverer PBL lett tilgjengelige, barnehagefaglige kurs som bidrar til økt kompetanse hos alle ansatte i barnehagene.

Kursene er tilpasset gjennomføring på personalmøter og planleggingsdager. Alt innhold tar utgangspunkt i samfunnsendringer, lov og retningslinjer, og forskningsbasert teori.

Målet er å bidra til kompetanseheving og kvalitetsutvikling for alle barnehager, uavhengig satsningsområder og profil.

Deltakere på PBL Ledernetverk, her fotografert på samling i Oslo.

I mai 2023 ble det gjennomført ledernetverkssamling i Saltstraumen utenfor Bodø.

Gode digitale og fysiske møteplasser for ledere og eiere

Ledere og eiere i PBLs medlemsbarnehager kan ha nytte av å møte likesinnede for å drøfte muligheter og utfordringer på tvers av barnehager, kommuner og landsdeler.

Siden 2016 har PBL tilbudt medlemsbarnehagene å delta i ledernetverk. Ved utgangen av 2024 var det om lag 50 deltakere i ledernetverk.

Nettverkene skiller seg fra kurs og medlemsmøter ved at deltakerne i større grad styrer innholdet på samlingene.

Samlingene brukes i stor grad til at deltakerne selv deler kompetanse seg mellom, eller diskuterer ulike saker fra barnehagehverdagen. I tillegg brukes noe av tiden til informasjon om aktuelle saker og temaer som PBL vet er viktige for eiere og ledere i barnehagene.

Noe av det deltakerne oppgir å få mest utbytte av, er den uformelle kontakten på de fysiske samlingene. Den bidrar til at eiere og ledere i medlemsbarnehager knytter verdifulle bånd med likesinnede.

Det har i landsmøteperioden vært lagt opp til 2-3 digitale møter og 1-2 fysiske samlinger i året.

PBL Ledernetverk

PBLs ledernetverk er gratis å melde seg inn i, og deltakerne betaler bare for de fysiske samlingene de velger å delta på.

Ledernetverket har hatt følgende aktivitet:

- Mars 2023: Digitalt møte
- Mai 2023: Fysisk møte i Bodø
- Oktober 2023: Digitalt møte
- November 2023: Fysisk møte i Oslo
- Februar 2024: Digitalt møte
- Juni 2024: Fysisk møte i Oslo
- September 2024: Digitalt møte
- Desember 2024: Fysisk møte i Oslo

PBL Eiernetverk

PBL Eiernetverk, som ble opprettet i 2020, ble avvirket høsten 2023. Det ble invitert til en samling i oktober 2023, der 8 av 60 nettverksmedlemmer hadde meldt seg på. Samlingen ble dermed avlyst, og nettverket har ikke vært aktivt siden.

PBL ønsker å legge til rette for at eiere av medlemsbarnehage skal kunne knytte kontakter på tvers av eierskap og geografi. Eiernetverket har vært et supplement til ledernetverk og andre arenaer.

Samtidig må det være et visst antall medlemmer som benytter seg av et tilbud, for at det skal være forsvarlig å bruke ressurser på å opprettholde tilbudet.

Beslutningen om å avvikle eiernetverket vil stå frem til det eventuelt kommer klare indikasjoner om at tilbudet er etterspurt.

Systematisk kontrollarbeid for riktig tilskudd

PBLs kontroll av kommunenes satsvedtak skal sikre at alle PBL-barnehager mottar de driftstilskuddene de har krav på.

Ingen offentlige instanser gjennomfører noen kontroll med om kommunene følger regelverket når de fatter vedtak om driftstilskudd til private barnehager.

Derfor har PBL i mange år oppfordret medlemsbarnehagene til å sende inn satsvedtakene og tallgrunlaget til samfunnsøkonomisk avdeling i PBL straks vedtakene foreligger. Dette har i mange tilfeller ført til at kommunene har måttet beregne nye tilskuddssatser.

I de fleste tilfellene beregner kommunene lavere tilskudd enn det barnehagene etter regelverket har krav på. Men også i tilfellene der kommuner fatter vedtak som gir høyere tilskudd enn det barnehagene har krav på, melder PBL tilbake til kommunen om det.

Typiske feil som gjøres er feil foreldrebetaling, feil barnetall, feil kostpenger og bruk av feil deflator (forskuttering av forventet lønns- og prisvekst).

I kontroll av vedtakene for 2023 og 2024 har PBLs tilskuddskontroll gitt større resultater enn noen gang før.

2023

- Økte tilskudd: 122 mill. kr
- Reduserte tilskudd: 5 mill. kr
- Andel kommuner med feil i satsvedtak: 45 %

2024

- Økte tilskudd: 193 mill. kr
- Reduserte tilskudd: 49 mill. kr
- Andel kommuner med feil i satsvedtak: 65 %

Det betyr at samfunnsøkonomisk avdeling disse to årene har flyttet på nærmere 370 millioner kroner.

Mens PBL tidligere sendte klage på vedtak da det ble funnet feil, har samfunnsøkonomisk avdeling de siste årene i størst mulig grad prøvd å løse sakene gjennom å sende innspill og føre dialog med kommunene.

PBL opplever at de aller fleste kommuner opptrer konstruktivt og ønsker å gjøre riktige beregninger. Dette fører til raskere saksbehandling, mer læring og at barnehagene får riktig tilskudd på et tidligere tidspunkt.

Men i noen tilfeller er kommuner uenige i PBLs

vurderinger. Da blir en klage til Statsforvalteren nødvendig for å få avklart riktig regelverksforståelse.

Ved utgangen av landsmøteperioden rapporterer samfunnsøkonomisk avdeling om at kommunene i satsvedtakene for 2025 har gjort færre grove feil enn før. Andelen kommuner som har gjort feil i sine beregninger er like stort som før, men et flertall av dem har relativt liten påvirkning på tilskuddssatsene.

Foreløpige tall indikerer at det i 2025 blir flyttet på cirka 79 millioner kroner (63 i økte tilskudd og 16 i reduserte tilskudd) som følge av PBLs tilskuddskontroll.

Et annet prioritert område når det gjelder private barnehager og tilskudd, er pensjon. En økende andel av medlemsbarnehagene får ikke dekket sine

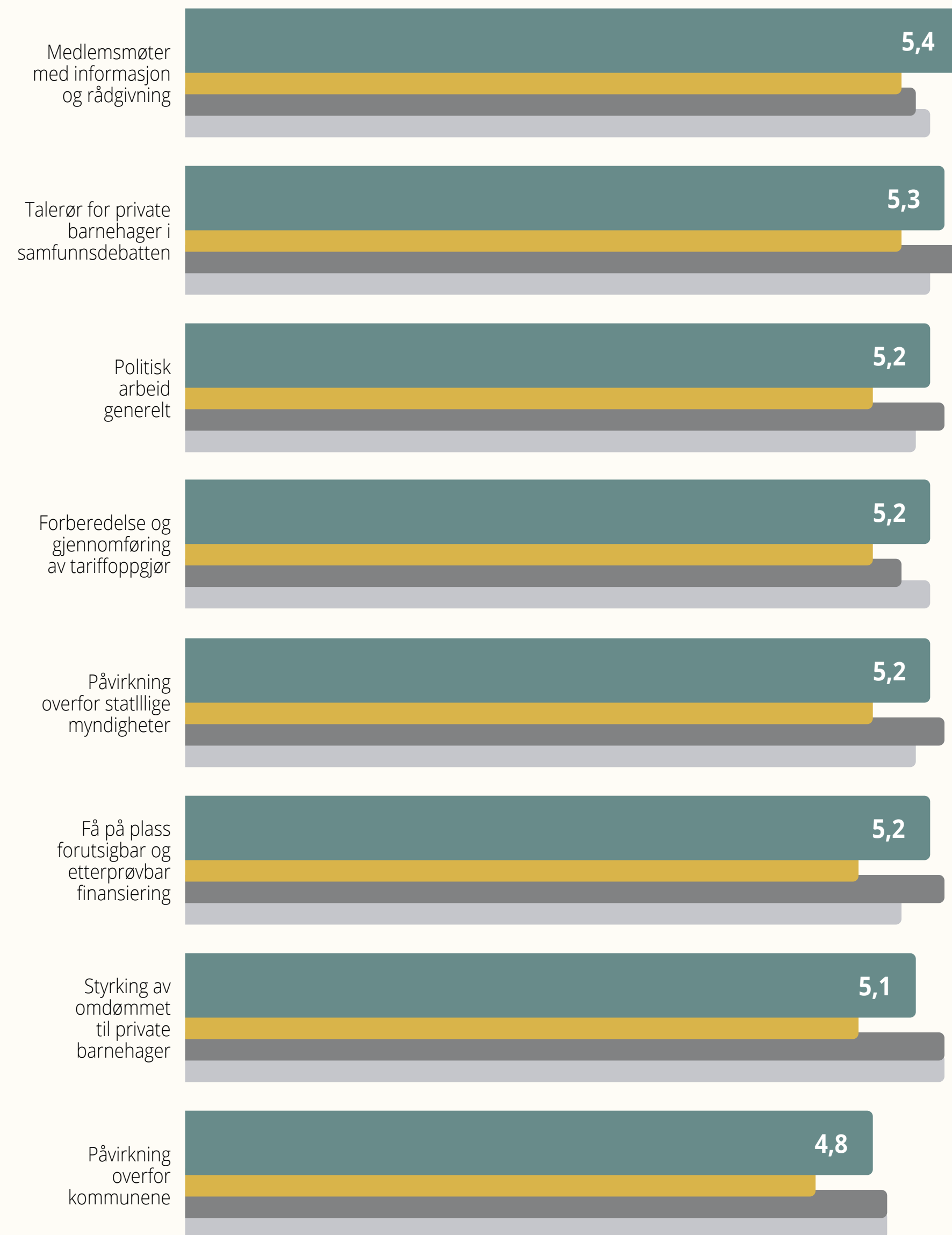
pensjonsutgifter gjennom driftstilskuddet. I 2023 gjaldt det litt over halvparten av barnehagene i PBLs tariffområde. I 2024 økte andelen til 70 prosent.

Samfunnsøkonomisk avdeling har bistått medlemsbarnehagene i søknadsprosesser for å få dekket pensjonsutgiftene. En del kommuner innvilger slike søknader, mens en rekke andre avslår søknader på grunn av uenighet om PBLs tariffområde er omfattet av søknadsordningen.

PBL mener den tvilen som er reist om retten til dekning av faktiske pensjonsutgifter er et alvorlig brudd på loven om økonomisk likeverdig behandling av barnehager. Se egen artikkel om den rettslige prosessen knyttet til dette på side 14-15 i denne meldingen.

Medlemsbarnehagenes tilfredshet med PBL

SKALA 1-6 2025 2023 2021 2019

Gode tilbakemeldinger fra medlemsbarnehagene

Medlemsbarnehagene er gjennomgående godt fornøyd med sitt medlemskap i PBL.

Det viser en medlemsundersøkelse som ble gjennomført vinteren 2025.

Det er medlemsbarnehagene som eier PBL. Det er helt avgjørende for organisasjonen at medlemsbarnehagenes tilfredshet med PBL er høy.

Medlemsundersøkelsen, som organisasjonen gjennomfører annet hvert år, er et viktig verktøy i arbeidet med å styrke arbeidet til beste for medlemsbarnehagene.

Årets utgave av denne undersøkelsen indikerer at PBL langt på vei lykkes med å være en god interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for alle typer private barnehager.

Samtidig tar organisasjonen og styret til seg alle typer tilbakemeldinger – både dem som er av rosende og kritisk karakter. Medlemsundersøkelsen blir brukt aktivt i organisasjonen for å identifisere forbedringspunkter og iverksette tiltak.

Årets utgave av Medlemsundersøkelsen ble gjennomført i perioden 28. januar – 10. februar. Da undersøkelsen ble lukket, var det kommet inn 538 svar.

I undersøkelsen blir medlemsbarnehagene bedt om å ta stilling til en rekke spørsmål og velge et

svaralternativ mellom 1 (svært misfornøyd) og 6 (svært fornøyd).

På det konkrete spørsmålet om total tilfredshet med PBL, er gjennomsnittlig karakter 5,3. Det er 0,2 poeng opp sammenlignet med for to år siden, og på nivå med undersøkelsene i 2019 og 2021.

På de fleste overordnede spørsmål gir medlemsbarnehagene PBL gjennomgående høy score.

Resultatene viser at den generelle tilfredsheten med PBL synes jevnt over å være på nivå med undersøkelsene fra 2021 og 2019, etter at det var en liten nedgang i 2023.

PBL LEDERKONFERANSE

Til inspirasjon, ettertanke og glede i snart 20 år

Hvert år møtes 250-300 barnehageledere i Bodø for på delta på PBLs lederkonferanse. Også i 2023 og 2024 ga deltakerne svært gode tilbakemeldinger på arrangementene.

For å gi lederne i medlemsbarnehagene en arena for faglig påfyll, inspirasjon og for å knytte sosiale og faglige kontakter, arrangerte PBL i 2006 den første i rekken av PBLs lederkonferanse.

Med unntak av korona-årene 2020 og 2021, da konferansen ble gjennomført digitalt, er arrangementet hvert år blitt gjennomført i Bodø, med PBLs administrasjon som stolt vertskap.

Selve konferansen foregår en mandag og tirsdag tidlig i september. Men for de aller fleste deltakerne starter det på søndag, med hyggelig og uformell velkomstmiddag i lavvo i Breivika, noen få minutters gange fra hotellene i Bodø sentrum.

Veldig mange benytter seg også av anledningen til å delta på en av utfluktene som PBL arrangerer i naturskjønne omgivelser utenfor byen i timene før velkomstmiddagen.

På dagtid mandag og tirsdag handler det mest om foredrag til å lære av, bli inspirert og/eller underholdt av. I pausene kan deltakerne knytte kontakter, både med hverandre, med PBL-ansatte, styremedlemmer og representanter for PBLs samarbeidspartnere.

En svært populær post på programmet er middagen mandag kveld, der utdeling av prisen «Årets barnehage» er et høydepunkt. Prisvinner i 2023 var Linnéa natur- og gårdsbarnehage fra Indre Østfold, mens Tertnesparken barnehage fra Bergen vant prisen i 2024. I 2024 ble prisen for øvrig delt ut av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun.

I landsmøteperioden er arrangementet gjennomført i Stormen konserthus (2023) og på Quality Hotel Ramsalt (2024). Deltakertallet var henholdsvis 273 og 258.

På scenen i 2023 sto Adrian Lund, Elin Akre Trønnes, Marit Heldal, Jan-Ole Hesselberg, Erlend Osnes, Tor Haugnes, Didrik Hægeland og Fredrik Skavlan. På scenen i 2024 sto Harald J. Rønneberg, Loveleen Rihel Brenna, John Petter Fagerhaug, Atle Vårvik, Kari Nessa Nordtun, Thomas og Gitte Nasset Midelfart, samt Bertine Zetlitz.

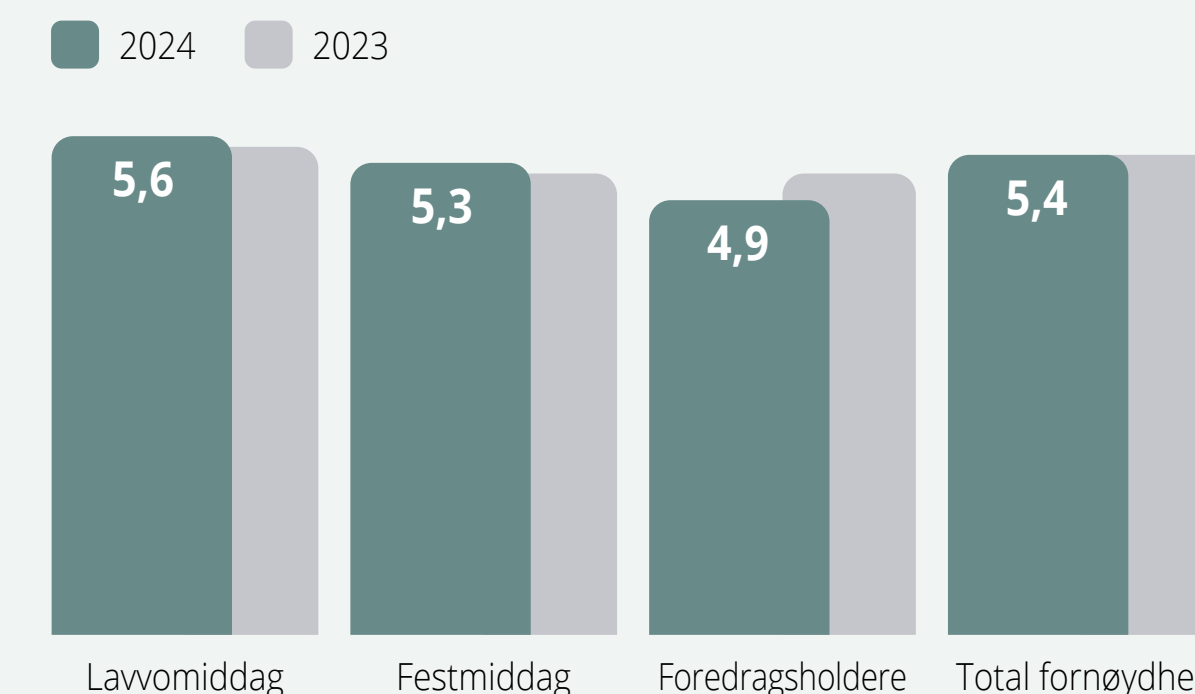
Hvert år gjennomfører PBL en undersøkelse blant de påmeldte rett etter arrangementet, for å kartlegge hvor godt de ulike delene av konferansen har truffet målgruppen. Både i 2023 og 2024 var tilbakemeldingene svært gode.

” Som deltaker for første gang, må jeg si at det var en helt fantastisk konferanse med god variasjon. Det var aktiviteter, faglig, mulighet for å bli kjent med andre i samme rolle og med samme gleder og utfordringer.

PS! PBL Lederkonferanse 2025 arrangeres 31. august – 2. september på Scandic Hotel Havet i Bodø. Styret og administrasjonen i PBL håper å få møte så mange som mulig av dere der.

Tilbakemelding fra deltakerne PBL Lederkonferanse

Her er noe av tilbakemeldingene deltakerne har gitt, på en skala fra én til seks

20 år sammen med barnehagene!

PBL Regnskap er barnehagenes eget regnskapskontor – utviklet sammen med barnehager og for barnehager. I år har selskapet 20-års jubileum og er i stadig vekst.

PBL Regnskap tilbyr tjenester innen regnskap, lønn og fakturering, samt kanskje like viktig – dialog, støtte og rådgivning knyttet til alt som omhandler barnehagenes økonomiske drift.

Selskapet har utviklet seg i takt med barnehagens behov for bistand og hjelp på de ulike områdene tjenesten omfatter. Gjennom å lytte til tilbakemeldingene fra barnehagene har selskapet vokst fra 22 kunder etter første driftsår, til våren 2025, hvor PBL Regnskap hjelper 760 barnehager med alle typer økonomiske problemstillinger.

PBL Regnskap AS ble etablert i 2005. I tillegg til at selskapet skal levere gode regnskapstjenester til medlemsbarnehagene, er etableringen også strategisk viktig da det gir PBL tilgang til unike data og statistikk om sektoren. Denne kunnskapen har vært svært viktig i det langsiktige interessepolitiske arbeidet for å synliggjøre utfordringer i sektoren og sikre bransjen økonomisk bærekraftige rammevilkår.

Regnskapskontoret er lokalisert sammen med resten av administrasjonen til PBL. Det gir PBL Regnskap AS tilgang til svært nyttig kunnskap om alt som påvirker de økonomiske sidene ved barnehagedrift.

Samhandlingen internt i PBL-familien har ofte gitt veldig gode resultater overordnet, og i enkeltsaker som krever «det lille ekstra».

For PBL Regnskap er det et uttalt mål å være det foretrukne regnskapskontoret for private barnehager i Norge. PBL Regnskap skal tilby produkter og tjenester ut over det et «vanlig» regnskapskontor leverer.

Hos PBL Regnskap skal medlemmene få høy kvalitet, moderne systemer og høy tilgjengelighet til konkurransedyktige priser. De siste års kundeundersøkelser har bekreftet at selskapet leverer på barnehagenes forventninger. Det er PBL Regnskap veldig glade for, men det betyr også at ambisjonene løftes enda høyere.

Selskapets ansatte har blant annet et tett samarbeid med barnehagene i forbindelse med budsjettering, hvor vi sammen ser på sammensetningen av ansatte, pedagogtetthet, arealnorm og andre variabler som påvirker økonomien til barnehagen. Slik identifiserer barnehagen og PBL Regnskap i fellesskap mulighetene for sunn økonomisk drift av barnehagen.

Simon Berg Jacobsen, Susan Barstrand og Eirunn Trodal er tre av nærmere 80 ansatte som står til tjeneste for barnehager som velger PBL Regnskap.

Nøkkelfakta

(Omsetning og resultat i millioner kroner)

	2022	2023	2024
Barnehager/kunder	625	675	728
Omsetning	72,5	80,3	89,7
Resultat før skatt	6,9	5,8	8,4
Antall ansatte	68	77	75

Direktør: Jens Einar Ilstad Johansen
Styreleder: Jørn-Tommy Schjelderup

De senere år har PBL Regnskap tatt i bruk noen av markedets fremste digitale verktøy for automatisering og høy brukervennlighet, enten barnehagen er enkeltstående eller inngår i et større fellesskap.

Ved å utnytte automatiseringsprosesser i nye økonomisystem optimalt, kan PBL Regnskap nå bruke mer ressurser på å være tilgjengelig for barnehagene – for å kunne gi god hjelp og støtte i ulike saker.

PBL MENTOR

Relansert som Mentor+

PBL Mentor har utviklet verktøy og tjenester som er konkurransedyktige langt ut over barnehagesektoren. Derfor besluttet selskapet i 2024 å gjøre merkenavnene bransjenøytrale.

PBLs formålsparagraf er førende for all virksomhet i PBL-konsernet, datterselskapene inkludert. PBL Mentor AS har som formål å drive med utvikling og salg av varer og tjenester til barnehagesektoren, samt inngå samarbeidsavtaler med leverandører som gir medlemsbarnehagene stordriftsfordeler på innkjøp.

Produkter og tjenester kan selges til aktører utover medlemsmassen til PBL, gitt at dette gir medlemsbarnehagene i PBL bedre betingelser.

For å være mer tydelige på at selskapet leverer også til barnehager som ikke er medlem i PBL, ble selskapets navn i 2020 endret fra PBL Medlemsservice AS til PBL Mentor AS.

For å styrke selskapet ytterligere – og på den måten bidra enda bedre til gode betingelser for PBLs medlemsbarnehager – har PBL Mentor i årene etter dette sikret seg mer inn mot nye markeder, også utenfor barnehagesektoren.

Særlig HMS-verktøyet, men også i noen grad bedriftshelsetjenesten, er blitt godt mottatt i generelle bransjer. Og selv om kjernemarkedet fortsatt er (medlems)barnehager, valgte PBL i 2024 å gjøre merkenavnene som selskapet markedsfører, bransjenøytrale.

Omtrent samtidig med endringen av merkenavn kunne PBL Mentor i mai endelig lansere personalsystemet Mentor Personal, som er skreddersydd for barnehagesektoren og som lenge har vært etterspurt av medlemsbarnehagene.

Mentor Personal hjelper deg med å spare tid i arbeidshverdagen, og verktøyet sikrer gode rutiner og oppfølging av dine ansatte.

Mentor Personal inneholder blant annet verktøy for:

- Fraværs- og plusstidsregistrering
- Sykefraværsoppfølging
- Fraværskalender
- Personalmapper
- Virksomhetsinformasjon
- Eksport av lønnsdata

I 2024 har flere hundre barnehager prøvd ut Mentor Personal gratis. Dermed blir 2025 et svært spennende år med tanke på hvor godt dette produktet møter barnehagenes behov.

Under merkenavnet Mentor+ – og via nettsiden mentorpluss.no – leverer PBL Mentor i dag Mentor HMS, Mentor Kidplan, Mentor BHT og Mentor Personal.

Nøkkelfakta

(Omsetning og resultat i millioner kroner)

	2022	2023	2024
Kunder HMS	1651	1764	1763
Kunder Kidplan	1219	1099	1088
Kunder BHT	898	999	1002
Kunder Personal	-	-	576
Omsetning	74,7	76,2	81,1
Resultat før skatt	9,5	13,8	6,9
Antall ansatte	37	36	37

Direktør: Stephan Skjelvan
Styreleder: Jørn-Tommy Schjelderup

En velmenende, men gammelmodig ridder er blitt en gjennomgangsfigur i markedsføringskampanjene for de moderne produktene til Mentor+.

Regnskap PBL

Resultatregnskap

	Note	2024	2023
Driftsinntekter og driftskostnader			
Salgsinntekter og kontingenter		41 430 468,00	39 447 913,00
Provisjonsinntekter		9 907 248,00	10 234 020,00
Andre driftsinntekter		23 498 800,00	23 337 942,00
Sum driftsinntekter	2, 6	74 836 515,00	73 019 875,00
Varekostnad		0,00	0,00
Lønnskostnader	3, 4	55 274 397,00	52 487 469,00
Avskr. driftsmidler og immater. eiendeler	5	727 042,00	796 650,00
Nedskr. driftsmidler og immater. eiendeler	5	0,00	56 699,00
Annen driftskostnad	3, 6	22 144 624,00	30 048 660,00
Sum driftskostnader		78 146 063,00	83 389 478,00
Driftsresultat		-3 309 547,00	-10 369 603,00
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på investering i datterselskap		5 000 000,00	11 000 000,00
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	6	181 449,00	66 644,00
Annen renteinntekt		1 837 306,00	1 499 563,00
Annen finansinntekt		86 416,00	82 939,00
Nedskrivning av finansielle eiendeler	10	0,00	15 000,00
Rentekostnad til foretak i samme konsern	6	5 041,00	2 340,00
Annen rentekostnad		1 842 693,00	1 356 753,00
Resultat av finanskostnader		5 257 437,00	11 275 053,00
Ordinært resultat før skattekostnad		1 947 890,00	905 450,00
Skattekostnad på ordinært resultat	8	19 220,00	160 545,00
Årsresultat		1 928 670,00	744 905,00
Overføringer			
Avsatt til konfliktfond		964 335,00	372 452,00
Avsatt til annen egenkapital		964 335,00	372 452,00
Sum disponert		1 928 670,00	744 905,00

Balanse

	Note	2024	2023
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Programvare og andre immat. eiendeler	5	101 301,00	305 587,00
Sum immaterielle eiendeler		101 301,00	305 587,00
Varige driftsmidler			
Bygninger	5, 14, 15	194 140,00	220 400,00
Tomter	5, 14, 15	0,00	0,00
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	994 517,00	1 159 739,00
Sum varige driftsmidler		1 188 658,00	1 380 139,00
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	9	63 021 200,00	63 021 200,00
Investeringer i aksjer og andeler	10	26 800,00	26 800,00
Netto pensjonsmidler	4	1 436 716,00	1 198 757,00
Sum finansielle anleggsmidler		64 484 716,00	64 246 757,00
Sum anleggsmidler		65 774 674,00	65 932 483,00
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning	1	0,00	0,00
Fordringer			
Kundefordringer	6	839 953,00	2 163 670,00
Andre fordringer	6	3 995 861,00	5 627 839,00
Sum fordringer		4 835 813,00	7 791 509,00
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	60 651 144,00	58 589 357,00
Sum omløpsmidler		65 486 958,00	66 380 866,00
Sum eiendeler		131 261 632,00	132 313 349,00

	Note	2024	2023
Egenkapital og gjeld			
Opptjent egenkapital			
Fond for fri saksførsel		1 000 000,00	1 000 000,00
Konfliktfond		19 550 308,00	18 585 973,00
Annen egenkapital		18 447 997,00	17 483 662,00
Sum opptjent egenkapital		38 998 305,00	37 069 635,00
Sum egenkapital	13	38 998 305,00	37 069 635,00
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt skatt	8	0,00	0,00
Sum avsetning for forpliktelser		0,00	0,00
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	14, 15	0,00	0,00
Ansvarlig lån	6, 14, 18	45 000 000,00	45 000 000,00
Sum annen langsiktig gjeld		45 000 000,00	45 000 000,00
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	6	2 416 506,00	5 318 565,00
Betalbar skatt	8	19 220,00	160 545,00
Skyldig offentlige avgifter		5 811 921,00	5 299 612,00
Annen kortsiktig gjeld	6, 16	39 015 680,00	39 464 992,00
Sum kortsiktig gjeld		47 263 327,00	50 243 714,00
Sum gjeld		92 263 327,00	95 243 714,00
Sum egenkapital og gjeld		131 261 632,00	132 313 349,00

Ansatte i PBL

PBL og datterselskapene har per 30. april 2025 160 ansatte. 143 ansatte har kontorsted i Bodø, mens 17 ansatte jobber fra andre lokasjoner, de fleste på PBLs kontorer i Oslo og Bergen.

Organisasjon og HR

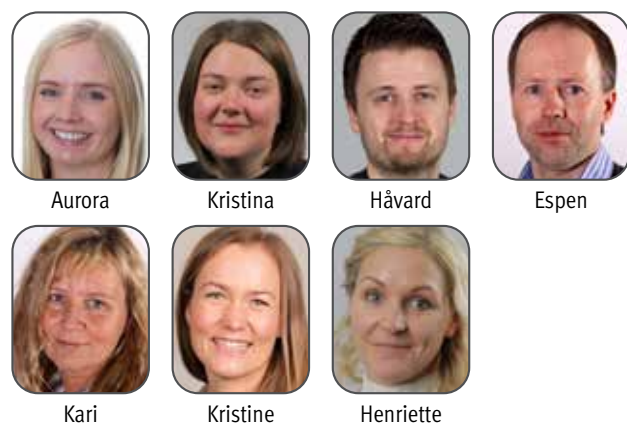
Arbeidsgiveravdelingen

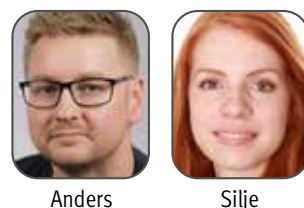
Kommunikasjon og samfunnskontakt

Marked og utvikling

barnehage.no

Internøkonomi

Samfunnsøkonomi

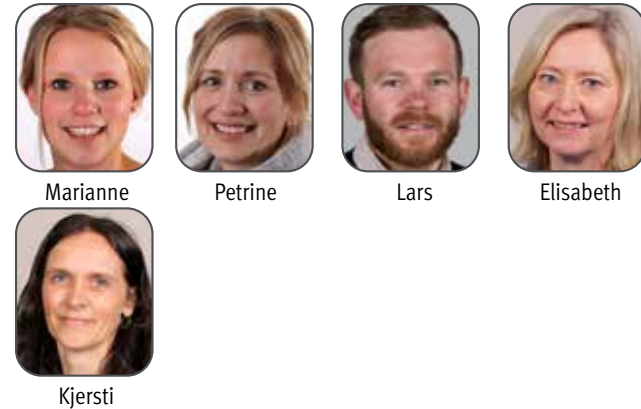
PBL Mentor

Salg og support

Produktavdeling

Utviklingsavdeling

Mentor BHT

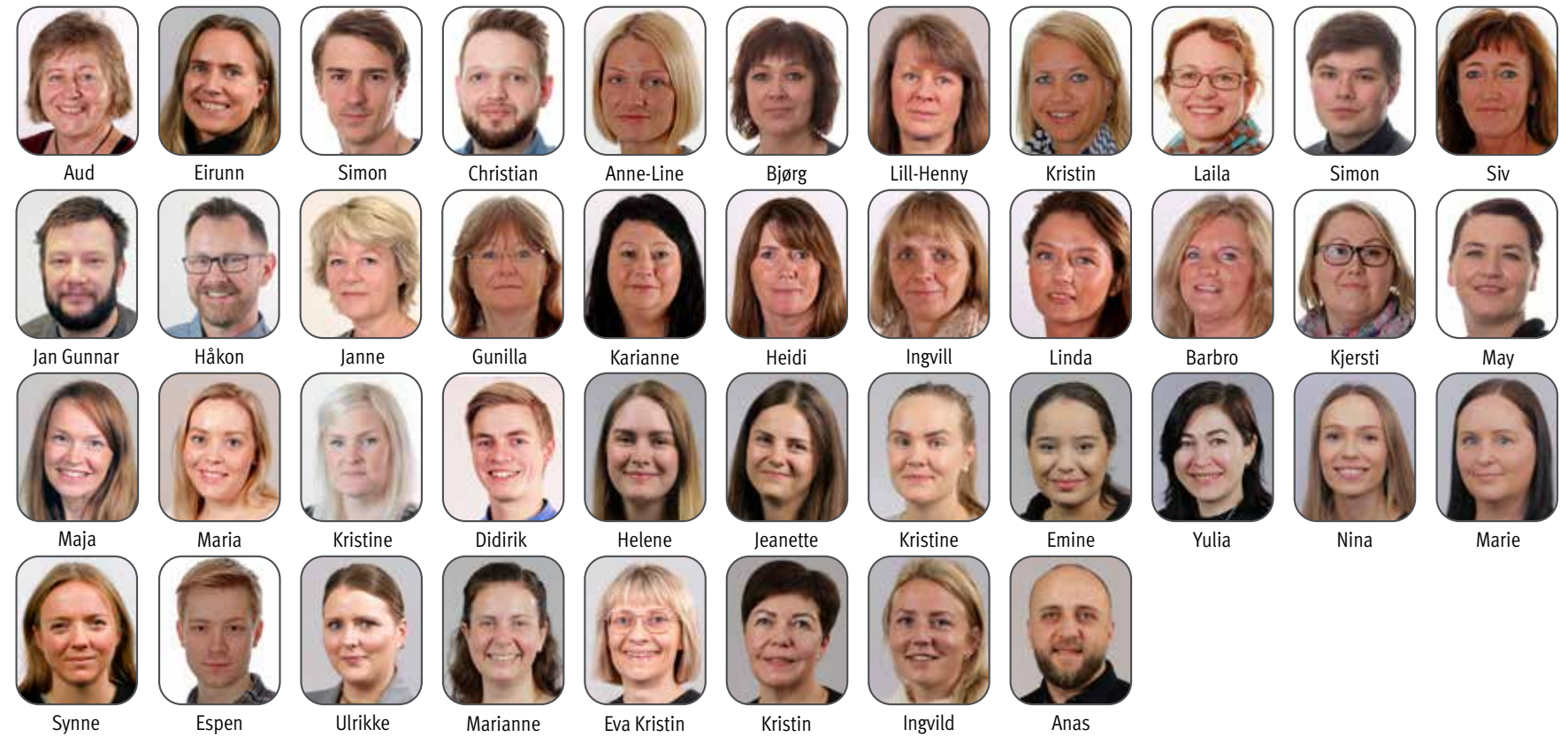
PBL-huset

PBL Regnskap

Regnskapsavdeling

Lønnsavdeling

Faktura

PBL skal bidra til å øke kvaliteten og verdiskapningen i medlemsbarnehagene, til beste for barn, foreldre/foresatte, ansatte, eiere og samfunnet for øvrig.